

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 5.6.2002
COM(2002) 256 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σχετικά με τα σχέδια δράσης για τη διοικητική και δικαστική ικανότητα και την παρακολούθηση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι διαπραγματευόμενες χώρες στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων,

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σχετικά με τα σχέδια δράσης για τη διοικητική και δικαστική ικανότητα και την παρακολούθηση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι διαπραγματευόμενες¹ χώρες στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η υπό εξέλιξη διαδικασία διεύρυνσης εισέρχεται σε αποφασιστικής σημασίας στάδιο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδο στο Λάκεν τον Δεκέμβριο 2001, επιβεβαίωσε ότι είναι αποφασισμένο να ολοκληρώσει επιτυχώς, μέχρι το τέλος του 2002, τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τις υποψήφιες χώρες οι οποίες είναι έτοιμες, ώστε οι χώρες αυτές να συμμετάσχουν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το 2004. Μία από τις κυριότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την προσεχή περίοδο είναι η επιτυχής ολοκλήρωση της ιστορικής αυτής διαδικασίας.

Από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας, το οποίο επιβεβαίωσε τον χάρτη πορείας των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, ως κύριο στοιχείο της στρατηγικής για τη διεύρυνση, σημείωσαν οι διαπραγματεύσεις ιδιαίτερα σημαντική πρόοδος. Αυτός ο χάρτης πορείας, που καλύπτει την περίοδο της σουηδικής, της βελγικής και ισπανικής προεδρίας, ξεπλήρωσε πλήρως τον σκοπό του. Απεδείχθη εξαιρετικά χρήσιμος για την προώθηση των διαπραγματεύσεων, εξασφαλίζοντας ότι όλα τα μέρη ακολουθούν ένα ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα, εφαρμόστηκε δε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθόρισε κοινές θέσεις σε συμφωνία με αυτόν τον χάρτη πορείας, επιτυγχάνοντας τον προσωρινό κλείσιμο ενός ιδιαίτερα σημαντικού αριθμού κεφαλαίων.

Για την περίοδο υπό την ισπανική προεδρία, ο χάρτης πορείας προέβλεπε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει κοινές θέσεις για τα τέσσερα κεφάλαια διαπραγματεύσεων: γεωργία, περιφερειακή πολιτική, χρηματοδοτικές και δημοσιονομικές διατάξεις και θεσμοί, ενόψει του προσωρινού κλεισίματος. Ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί, έχοντας κατά νου ότι οι συγκεκριμένες χρηματοδοτικές πτυχές που συνδέονται με τα κεφάλαια αυτά θα διευθετηθούν σε ένα μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Επιπλέον, σύμφωνα με τους στόχους που έθεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν, υπό την ισπανική προεδρία ανοίχθηκαν όλα τα υπολειπόμενα κεφάλαια διαπραγματεύσεων με τη Βουλγαρία, επιπλέον δε επτά κεφάλαια με τη Ρουμανία. Επομένως, βρίσκονται στο στάδιο ολοκλήρωσης οι στόχοι που τέθηκαν για την περίοδο υπό την ισπανική προεδρία.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έδωσε έμφαση στο γεγονός ότι η πρόοδος των διαπραγματεύσεων πρέπει να συμβαδίζει με την ενσωμάτωση του κερκτημένου στη νομοθεσία και με την πραγματική εφαρμογή και επιβολή του. Το προσωρινό κλείσιμο ενός κεφαλαίου διαπραγματεύσεων βασίζεται, στις περισσότερες περιπτώσεις, σε δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η σχετική διαπραγματευόμενη χώρα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι θεμελιώδες να εξασφαλιστεί η πραγματική εφαρμογή των δεσμεύσεων αυτών, και παρακολουθεί στενά την σχετική πρόοδο. Έχοντας κατά νου ότι οι διαπραγματευόμενες χώρες συχνά δεσμεύτηκαν να ολοκληρώσουν συγκεκριμένα μέτρα μέχρι τον χρόνο της ένταξης, η Επιτροπή εξασφαλίζει τη συνεχή παρακολούθηση για να εκτιμήσει τις σχετικές προπαρασκευαστικές διαδικασίες

¹ Η παρούσα έκθεση επικεντρώνεται στις διαπραγματευόμενες χώρες. Δεν αφορά την Τουρκία.

και να εντοπίσει τα ζητήματα για τα οποία απαιτείται διορθωτική ενέργεια. Τα κράτη μέλη ενημερώνονται τακτικά σχετικά με τις συναφείς εξελίξεις, και η Επιτροπή εφιστά την προσοχή σε προβλήματα που έχουν τυχόν προκύψει. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τη διαδικασία παρακολούθησης μέχρι να ενταχθούν όντως τα νέα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, μέσω δομών που εγκαθιδρύονται δυνάμει των συμφωνιών σύνδεσης. Η παρούσα έκθεση παρέχει μία επισκόπηση των κυρίων συμπερασμάτων της διαδικασίας παρακολούθησης μέχρι σήμερα.

Κεντρικό στοιχείο της ενταξιακής προετοιμασίας των διαπραγματευόμενων χωρών, και κεντρικό παράγοντα για την επιτυχή διαδικασία διεύρυνσης αποτελεί η διαμόρφωση κατάλληλης διοικητικής και δικαστικής ικανότητας για την εκτέλεση και επιβολή του κεκτημένου κατά την ένταξη. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έδωσε έμφαση στη σημασία της πτυχής αυτής κατά τη σύνοδο της Μαδρίτης το 1995 και σε άλλες ευκαιρίες που επακολούθησαν, με την πλέον πρόσφατη, τη Σύνοδο του Λάκεν τον Δεκέμβριο του 2001.

Η Επιτροπή θεωρεί εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι υποψήφιες χώρες θα έχουν επιτύχει μία επαρκή διοικητική και δικαστική ικανότητα κατά τον χρόνο της ένταξης. Η Επιτροπή, με τις γνώμες της του 1997 και στη συνέχεια με τις τακτικές εκθέσεις, παρακολούθησε προσεκτικά την πρόοδο της κάθε χώρας στο θέμα αυτό. Επιπλέον, όπως προαναφέρεται, η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά την πλήρωση των συναφών δεσμεύσεων τις οποίες ανέλαβαν οι διαπραγματευόμενες χώρες στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Τέλος, για να υποστηριχτούν οι προσπάθειες των υποψηφίων χωρών, η δημιουργία θεσμών και οι σχετικές επενδύσεις αποτέλεσαν ένα από τα κύρια σημεία της κοινοτικής βοήθειας δυνάμει του προγράμματος Phare από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 και αποτελούν μέχρι σήμερα, τα δύο τρίτα των εθνικών προγραμμάτων Phare.

Το 2001, η Επιτροπή αποφάσισε ότι στο παρόν προχωρημένο στάδιο της διαδικασίας διεύρυνσης, απαιτείται αποφασιστικότερη δράση, στηριζόμενη στις διάφορες συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Η Επιτροπή, προς το σκοπό αυτό, στο έγγραφο στρατηγικής για τη διεύρυνση του 2001, *Για μια επιτυχή διεύρυνση*, ανήγγειλε ότι, για κάθε διαπραγματευόμενη χώρα θα δρομολογήσει ένα σχέδιο δράσης προς ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας. Η Επιτροπή ανέφερε επιπλέον ότι θα συγκεντρώσει ειδική χρηματοδοτική βοήθεια μέχρι 250 εκατ. ευρώ το 2002 προς προώθηση των προσπαθειών αυτών, επιπλέον και υπεράνω του ετήσιου δημοσιονομικού κονδυλίου για κάθε χώρα του Phare, τοποθετώντας τη συνολική προσπάθεια της Κοινότητας για την ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας των διαπραγματευόμενων χωρών το 2002, σε περίπου 1 δισεκατ. ευρώ. Η Επιτροπή ανέλαβε να υποβάλει έκθεση για τα σχέδια δράσης, μέχρι τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης, τον Ιούνιο του 2002.

Βάσει εκτενών προπαρασκευαστικών εργασιών στα τέλη του 2001 και στις αρχές του 2002, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ολοκλήρωσαν τα επιμέρους σχέδια δράσης από κοινού με την κάθε διαπραγματευόμενη χώρα, και επέτυχαν με κάθε μια από τις χώρες αυτές, κοινή αντιμετώπιση των σχεδίων. Τελεί υπό εκτέλεση η εφαρμογή των συμφωνηθέντων σχεδίων δράσης. Στην παρούσα έκθεση περιλαμβάνεται επισκόπηση των βασικών δράσεων στο πλαίσιο αυτό. Η Επιτροπή πιστεύει απόλυτα ότι επ'αυτής της βάσεως, και υπό την προϋπόθεση ότι κάθε χώρα συνεχίζει και ενισχύει τις προσπάθειές της, οι διαπραγματευόμενες χώρες θα είναι σε θέση να επιτύχουν ικανοποιητική πρόοδο μέσα στους επόμενους μήνες. Η Επιτροπή ενθαρρύνει κάθε διαπραγματευόμενη χώρα να χρησιμοποιήσει πλήρως τις ευκαιρίες που παρέχει το σχέδιο δράσης και δεσμεύεται να διασφαλίσει ότι το εγχείρημα αυτό θα αποφέρει καρπούς.

Καθώς προχωρούν οι εργασίες, θα εκτιμηθεί, στα διάφορα πλαίσια, τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται κάθε επιμέρους σχέδιο δράσης. Όπως και με την προσέγγιση που εφαρμόστηκε

στο παρελθόν, θα συνεχιστεί η επανεξέταση της προόδου κατά την εφαρμογή των σχετικών με την εταιρική σχέση προσχώρησης προτεραιοτήτων, μεταξύ άλλων, μέσω των σχεδίων δράσης, στο πλαίσιο των υφιστάμενων δομών δυνάμει των ευρωπαϊκών συμφωνιών και των συμφωνιών σύνδεσης. Μια λεπτομερής εκτίμηση της πραγματικής προόδου που επιτυγχάνει κάθε χώρα σε ότι αφορά την ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής της ικανότητας, μεταξύ άλλων, την εκτέλεση των καθηκόντων που εμπεριέχονται στα σχέδια δράσης, θα εκτίθεται στις τακτικές εκθέσεις του 2002, οι οποίες προβλέπεται να εγκριθούν στις 16 Οκτωβρίου 2002, ενόψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών. Όπως εκτίθεται στο έγγραφο στρατηγικής για τη διεύρυνση του 2001, της Επιτροπής, η Επιτροπή θα είναι σε θέση, βάσει των τακτικών εκθέσεων του 2002, να υποβάλει συστάσεις στις υποψήφιες χώρες οι οποίες είναι έτοιμες για την ένταξη.

Η διοικητική και δικαστική ικανότητα συνιστούν βασικό παράγοντα για την ένταξη, παράλληλα όμως η δημιουργία διοικητικών δομών και η ενίσχυση διοικητικής ικανότητας, μεταξύ άλλων, της οριζόντιας διοικητικής ικανότητας, αποτελούν μια μακροπρόθεσμη προσπάθεια που θα πρέπει να συνεχιστεί και μετά την προσχώρηση. Η Επιτροπή έχοντας τούτο κατά νου, πρότεινε, προς το σκοπό αυτό, τη διάθεση κονδυλίων για μια διευκόλυνση που αφορά τη μετάβαση και καλύπτει δράσεις μη επιλέξιμες για τα διαρθρωτικά ταμεία, συνολικού ύψους 380 εκατ. ευρώ.

Γενικά, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας, όταν χαράχτηκε ο χάρτης πορείας για τις διαπραγματεύσεις, σημείωσε ιδιαίτερα σημαντική πρόοδο η διαδικασία προσχώρησης, τόσο σε ότι αφορά τις διαπραγματεύσεις καθώς και τις προετοιμασίες των υποψηφίων χωρών για την προσχώρηση, ο ρυθμός των οποίων επιταχύνεται. Η Επιτροπή δεσμεύεται σταθερά να διασφαλίσει τη διατήρηση αυτής της ορμής, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι τους οποίους έθεσαν τα ευρωπαϊκά συμβούλια του Γκέτεμποργκ και του Λάκεν.

Εν τω μεταξύ, η Ένωση, καθώς και οι υποψήφιες χώρες, οφείλουν να συνεχίσουν να ετοιμάζονται "νοερά" για τη διεύρυνση. Καθώς πλησιάζει ο χρόνος για τις πρώτες προσχωρήσεις, πρέπει να συνεχιστεί και να ενταθεί ο δημόσιος διάλογος που αφορά τη διεύρυνση, ώστε να καταστούν σαφέστεροι οι κίνδυνοι και τα οφέλη, να αρθούν οι παρανοήσεις εφόσον υπάρχουν και να μάθει ο κόσμος ότι οι ανησυχίες του λαμβάνονται υπόψη με σοβαρότητα. Η επικοινωνιακή στρατηγική της Επιτροπής για τη διεύρυνση, η οποία αποτελεί αντικείμενο χωριστής έκθεσης, αποτελεί κύριο εργαλείο σχετικά με αυτό. Η διεύρυνση μπορεί να επιτύχει μόνο εφόσον τυγχάνει δημοκρατικής στήριξης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τα σχέδια δράσης για τη διοικητική και δικαστική ικανότητα και την παρακολούθηση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι διαπραγματευόμενες χώρες στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως αναφέρεται στο έγγραφο στρατηγικής του 2001 για τη διεύρυνση της Επιτροπής, το παρόν σημείωμα έχει ένα διπλό στόχο. Ο πρώτος είναι να παρουσιάσει την πρόοδο που έχει επιτελεσθεί μέχρι σήμερα σε ότι αφορά την ανάπτυξη των σχεδίων δράσης που αποσκοπούν στην ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας των διαπραγματευόμενων χωρών. Ο δεύτερος στόχος είναι να ενημερώσει σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματευόμενων χωρών σε ότι αφορά την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, επισύροντας την προσοχή στα κύρια προβλήματα τα οποία προέκυψαν και για τα οποία απαιτείται διορθωτική ενέργεια.

Στο πρώτο μέρος της παρούσας έκθεσης παρατίθεται θεματική επισκόπηση των κυρίων δράσεων, οι οποίες περιελήφθησαν στα ολοκληρωθέντα σχέδια δράσης. Στο δεύτερο μέρος της παρούσας έκθεσης εκτίθενται, σε κάθε κεφάλαιο χωριστά, τα σχετικά με την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι διαπραγματευόμενες χώρες στα πλαίσια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, με βάση την ενισχυμένη διαδικασία παρακολούθησης.

1. ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ: ΕΠΙΤΕΛΕΣΘΕΙΣΑ ΠΡΟΟΔΟΣ

Η Επιτροπή θεωρεί εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι διαπραγματευόμενες χώρες θα έχουν επιτύχει ένα ικανοποιητικό επίπεδο διοικητικής και δικαστικής ικανότητας κατά τον χρόνο της ένταξης. Πιο συγκεκριμένα, το γεγονός ότι πρέπει να έχουν δημιουργήσει μια αποτελεσματική διοικητική και δικαστική ικανότητα δεν συνιστά απαίτηση έναντι μόνον των υποψηφίων χωρών αλλά και έναντι όλων των κρατών μελών, των παρόντων ή των νέων. Σχετική σαφής αναφορά γίνεται στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση, του Ιουλίου 2001.

Το κύριο μέσο για να βοηθηθούν οι διαπραγματευόμενες χώρες να επιτύχουν τον εν λόγω στόχο είναι τα σχέδια δράσης για την ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας τα οποία έχει δρομολογήσει η Επιτροπή με κάθε μια χώρα από το πρώτο τρίμηνο του 2002.

Ο σκοπός των Σχεδίων Δράσης είναι να προσδιοριστούν, με κάθε χώρα, οι επόμενες ενέργειες που απαιτούνται για την επίτευξη ικανοποιητικού επιπέδου διοικητικής και δικαστικής ικανότητας μέχρι τον χρόνο της ένταξης και να διασφαλισθεί από κοινού ότι έχουν ληφθεί όλα τα σχετικά αναγκαία μέτρα, που προβλέπουν για τις υποψήφιες χώρες επικεντρωμένη βοήθεια σε τομείς οι οποίοι είναι θεμελιώδεις για τη λειτουργία της διευρυμένης Ένωσης. Για το λόγο αυτό, τα σχέδια δράσης αποτελούν ένα βασικό εργαλείο για την επίτευξη του κοινού στόχου της ΕΕ και των διαπραγματευόμενων χωρών, δηλαδή να εξασφαλιστεί η κατά το δυνατό αποτελεσματική προετοιμασία εκάστης χώρας για την ένταξη εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Η ανάπτυξη επαρκούς διοικητικής και δικαστικής ικανότητας για την απόκτηση της ιδιότητας μέλους της ΕΕ, συνιστά ένα απαιτητικό και ευρείας κλίμακας έργο, για το οποίο χρειάζονται λεπτομερείς προετοιμασίες σε κάθε τομέα καλυπτόμενο από τις πολιτικές και τη νομοθεσία της Ένωσης. Κατά την προετοιμασία των επιμέρους σχεδίων δράσεως, η Επιτροπή ακολούθησε μια συνεκτική προσέγγιση. Οι αναθεωρημένες Εταιρικές σχέσεις προσχώρησης, τις οποίες ενέκρινε το Συμβούλιο για κάθε διαπραγματευόμενη χώρα στις 28 Ιανουαρίου, με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής, αποτέλεσαν το σημείο εκκίνησης. Όλες οι προτεραιότητες των αναθεωρημένων Εταιρικών σχέσεων προσχώρησης που αφορούν την ανάπτυξη της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας περιελήφθησαν στα σχέδια δράσης. Επ'αυτής της βάσεως, τα σχέδια δράσης καλύπτουν τις προτεραιότητες της Εταιρικής σχέσης προσχώρησης σε ότι αφορά την διοικητική και δικαστική ικανότητα εκτέλεσης και επιβολής του κεκτημένου, καθώς επίσης και κάθε σχετική προτεραιότητα δυνάμει των πολιτικών και οικονομικών κριτηρίων. Στα σχέδια δράσης προβάλλεται εκάστη προτεραιότητα, μέσω του προσδιορισμού συγκεκριμένων μέτρων, τα οποία πρέπει να εκτελεστούν.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, από κοινού με κάθε χώρα, ανέλυσαν λεπτομερώς την προσέγγιση κάθε χώρας σε ότι αφορά την εφαρμογή των προτεραιοτήτων της εταιρικής σχέσης προσχώρησης, τις προθέσεις της να εντείνει τις προσπάθειες για τη δημιουργία θεσμών και τα συγκεκριμένα μέτρα που εναπομένουν να ληφθούν για την επίτευξη ικανοποιητικής διοικητικής ικανότητας σε κάθε τομέα. Εντοπίστηκαν επίσης κενά που τυχόν απομένουν σε ότι αφορά τη βοήθεια και παρακολούθηση.

Η διαδικασία αυτή κατέληξε σε πλήρη σχέδια δράσης για κάθε χώρα, που περιλαμβάνουν για κάθε προτεραιότητα:

- τις σχετικές δεσμεύσεις που ελήφθησαν στις διαπραγματεύσεις
- τα μέτρα εκτέλεσης που προβλέπει η κάθε χώρα, όπως συζητήθηκαν με την Επιτροπή.²
- την κοινοτική βοήθεια η οποία τελεί υπό εξέλιξη ή σχεδιάζεται, για να υποστηριχτούν οι προσπάθειες της χώρας, και κάθε συμπληρωματική βοήθεια η οποία θα παρασχεθεί προς το σκοπό αυτό, δυνάμει της συμπληρωματικής διευκόλυνσης για τη δημιουργία ικανοτήτων, ύψους 250 εκατ. ευρώ δυνάμει του προγράμματος Phare.³
- τις συμπληρωματικές δραστηριότητες παρακολούθησης, μεταξύ άλλων, αξιολογήσεις από ομότιμους⁴, οι οποίες απαιτούνται για να εκτιμηθεί η προετοιμασία κάθε χώρας, πέρα από τις τακτικές εκθέσεις και τη συνήθη παρακολούθηση των διαπραγματεύσεων.

² Ανάλογα με τον χαρακτήρα της εν λόγω προτεραιότητας και τις συγκεκριμένες αδυναμίες που εντοπίστηκαν για κάθε χώρα, ενδέχεται να περιλαμβάνονται: θέσπιση νομοθεσίας όπου δεν υπάρχει σχεδιασμός, εγκαθίδρυση ή ενίσχυση κατάλληλων διαχειριστικών δομών και αρχών· δημιουργία ή ενίσχυση συστημάτων ελέγχου και συντονισμού καθώς και μηχανισμών αξιολόγησης, παρακολούθησης και διαιτησίας· ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων στρατηγικής και διαχείρισης· εκπαίδευση ανωτέρων υπαλλήλων, δικαστών, εισαγγελέων και της επιχειρηματικής κοινότητας· διοργάνωση εκστρατειών για την ενημέρωση του κοινού· και ανάπτυξη ή αναβάθμιση των κατάλληλων συστημάτων ΤΠ και βάσεων δεδομένων, και διασύνδεσή τους με τα συστήματα της ΕΚ.

³ Το πρόγραμμα Phare αφορά τις δέκα υπονήφιες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Η Κύπρος και η Μάλτα επωφελούνται της προενταξιακής βοήθειας δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 555/2000 του Συμβουλίου. Η συμπληρωματική βοήθεια για τη Ρουμανία, δυνάμει της συμπληρωματικής διευκόλυνσης του Phare για τη δημιουργία θεσμών, εξακολουθεί να βρίσκεται στο στάδιο του προγραμματισμού.

⁴ Για τον ορισμό του όρου "αξιολόγηση από ομότιμους" στο πλαίσιο αυτό βλέπε κατωτέρω, σημείο 2.2.

Ακολουθεί περίληψη σχετικά με τα ζητήματα που εξετάζονται στα σχέδια δράσης. Ακολουθεί η δομή των ενταξιακών κριτηρίων της Κοπεγχάγης.

1.1. Πολιτικά κριτήρια

Σύμφωνα με τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης, η υποψήφια χώρα οφείλει να παγιώσει τους θεσμούς που διασφαλίζουν τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων.

Για την ενίσχυση της **δημόσιας διοίκησης** και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί στη Βουλγαρία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία, τα σχέδια δράσης προβλέπουν σειρά μέτρων για κάθε επί μέρους περίπτωση. Ανάλογα με την κατάσταση που επικρατεί σε κάθε χώρα, αφορούν ζητήματα όπως θέσπιση εκκρεμούσας βασικής νομοθεσίας, δημιουργία υπηρεσιών για τους δημοσίους υπαλλήλους, σύνταξη κώδικα δεοντολογίας για τους δημοσίους υπαλλήλους, κατάρτιση προσωπικού, ενίσχυση των υπηρεσιών διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, και ανάπτυξη της ικανότητας αξιολόγησης του αντίκτυπου ή του ελέγχου της ποιότητας. Συμπληρωματική βοήθεια στον τομέα αυτό περιλαμβάνει βοήθεια για την εκτέλεση της μεταρρύθμισης στον τομέα των δημοσίων υπηρεσιών, αδελφοποίηση στο χώρο της χάραξης πολιτικής στρατηγικής και συντονισμού, και βοήθεια για την ενίσχυση της ικανότητας διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Ενώ στις περισσότερες χώρες έχουν προχωρήσει οι εργασίες για τη μεταρρύθμιση του **δικαστικού συστήματος**, σε άλλες, όπως στη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία, τη Λετονία, τη Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία εναπομένει ακόμη να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος, τη βελτίωση των αμοιβών και των συνθηκών εργασίας καθώς και την κατάρτιση των δικαστών. Για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, στα σχέδια δράσης περιλαμβάνονται μέτρα όπως η εφαρμογή στρατηγικής για τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, η θέσπιση εκκρεμούσας βασικής νομοθεσίας, μέτρα που διασφαλίζουν την επαρκή χρηματοδότηση του δικαστικού συστήματος, απλούστευση των διαδικασιών ενώπιον των δικαστηρίων, ανάπτυξη οργανισμών επιμελητείας και μεσολάβησης, δημιουργία εγκαταστάσεων κατάρτισης και κατάρτιση των δικαστών στις ορθές δικαστικές πρακτικές και το κοινοτικό δίκαιο, δημιουργία δικτύων δικαστικής ενημέρωσης και ενίσχυση των συστημάτων δικαστικής αρωγής και των συναφών εκστρατειών ευαισθητοποίησης του κοινού. Σε πολλές χώρες προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια στον τομέα αυτό, με επίκεντρο την εφαρμογή της στρατηγικής για τη δικαστική μεταρρύθμιση, την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος μέσω της στήριξης του δικαστικού συμβουλίου, την εκπαίδευση των δικαστών στις ορθές δικαστικές πρακτικές και την κοινοτική νομοθεσία, και την αδελφοποίηση με επίκεντρο την επαγγελματική δεοντολογία.

Η ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής **ικανότητας κατά της διαφθοράς** αποτελεί ακόμη ένα χώρο στον οποίο δίνουν ιδιαίτερη προσοχή τα σχέδια δράσης για τη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία, τη Πολωνία, τη Λετονία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία. Ειδικά μέτρα καλύπτουν ζητήματα όπως η περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή εθνικών στρατηγικών κατά της διαφθοράς· ενίσχυση των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης του προσωπικού· βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ τους· και ανάπτυξη μέτρων για την πρόληψη της διαφθοράς στα πλαίσια της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων, στα πλαίσια των υπηρεσιών

επιβολής του δικαίου και της δημόσιας ασφάλειας. Για την προώθηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών, προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια για τη Βουλγαρία και τη Σλοβακία, που αφορά ειδικότερα, την εφαρμογή στρατηγικών κατά της διαφθοράς και τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση.

Η διασφάλιση του σεβασμού των *ανθρωπίνων δικαιωμάτων* και της προστασίας των *μειονοτήτων* συνιστά έναν ακόμη τομέα στον οποίο πρέπει να ενισχυθεί η διοικητική και δικαστική ικανότητα στη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Ρουμανία, και τη Σλοβακία. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες αδυναμίες που εντοπίστηκαν, τα σχέδια δράσης καλύπτουν ζητήματα όπως προδικαστική κράτηση και δημιουργία αποτελεσματικού συστήματος για την αντιμετώπιση περιπτώσεων παραπτώματος αστυνομικού. Σε χώρες με σημαντικές κοινότητες τσιγγάνων (Roma), στα σχέδια δράσης συμπεριλαμβάνονται μέτρα για την ενίσχυση των φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή προϋφιστάμενων προγραμμάτων δράσης και στρατηγικών για τους τσιγγάνους. Για την Εσθονία και τη Λετονία όπου υπάρχουν άλλες εθνικές μειονότητες, τα σχέδια προβλέπουν μέτρα για την ενίσχυση της ικανότητας των φορέων που είναι αρμόδιοι για την πολιτική ενσωμάτωσης και γλώσσας, σε συμφωνία με τα αντίστοιχα διεθνή πρότυπα. Επιπλέον, τα σχέδια δράσης για όλες τις χώρες περιλαμβάνουν μέτρα για την ανάπτυξη δομών σε ότι αφορά την εφαρμογή του *κεκτημένου* κατά των διακρίσεων. Προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια για την ενίσχυση των φορέων που χειρίζονται ζητήματα μειονοτήτων και για την αδελφοποίηση σε ότι αφορά τη μη διάκριση.

1.2. Οικονομικά κριτήρια

Βάσει των οικονομικών κριτηρίων της Κοπεγχάγης, πρέπει να υπάρχει μια λειτουργούσα οικονομία της αγοράς, ικανή να ανθίσταται στις ανταγωνιστικές πιέσεις και στις δυνάμεις της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης.

Σε ότι αφορά τη διοικητική και δικαστική ικανότητα, τα σχέδια δράσης καλύπτουν αδυναμίες οι οποίες εντοπίστηκαν σε ότι αφορά την ανάπτυξη μιας λειτουργούσας *αγοράς ακινήτων* και ενός *κτηματολογίου* και *υποθηκοφυλακείου* στη Βουλγαρία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Πολωνία και τη Σλοβακία, και την εκτέλεση και επιβολή της νομοθεσίας περί *πτωχεύσεων* στη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία και τη Λιθουανία. Εξετάστηκαν και άλλα ζητήματα για τη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, τη Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία που αφορούν την ανάπτυξη ευνοϊκού *επιχειρηματικού περιβάλλοντος*, τη μεταρρύθμιση και ενίσχυση του *χρηματοοικονομικού τομέα* και τη μεταρρύθμιση του *συστήματος διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών*. Για το χειρισμό των εν λόγω ζητημάτων, τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν μέτρα όπως θέσπιση της ελλείπουσας βασικής νομοθεσίας· ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων με την κατάρτιση του προσωπικού· και εξειδικευμένη κατάρτιση των δικαστών και των συνδίκων πτωχεύσεων. Επί πλέον της βοήθειας που ήδη παρέχεται ή σχεδιάζεται στα θέματα αυτά, δεν προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια.

Δεν προβλέπεται στο χώρο αυτό συμπληρωματική βοήθεια, πλέον της εκτενούς χορηγούμενης ή προγραμματιζόμενης βοήθειας.

1.3. Λοιπές υποχρεώσεις της ιδιότητας μέλους

Σύμφωνα με τα ενταξιακά κριτήρια της Κοπεγχάγης, προβλέπεται περαιτέρω ότι μία χώρα, για να είναι μέλος, πρέπει να είναι ικανή να αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις μέλους. Αυτό συνεπάγεται την υιοθέτηση, την εκτέλεση και επιβολή του *κεκτημένου*. Οι σημαντικότερες προκλήσεις που αφορούν τη διοικητική ικανότητα υπογραμμίστηκαν στο έγγραφο

στρατηγικής της Επιτροπής του 2001, που αφορά τη διεύρυνση. Αναφέρονται στη διοικητική ικανότητα για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην εν γένει προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ορθή διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων⁵.

Διασφάλιση ομαλώς λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς

Για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς απαιτείται η ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών ρυθμιστικών αρχών, οριζόντιων διοικητικών δομών σε διάφορους τομείς, οργάνων εποπτείας και επιβολής, και σε ορισμένες περιπτώσεις, η εφαρμογή των κατάλληλων συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ) για την ανταλλαγή δεδομένων.

Στην **εσωτερική αγορά**, προβλέπονται επικεντρωμένες δράσεις για όλες τις χώρες με στόχο την εγκαθίδρυση ή ενίσχυση ρυθμιστικών αρχών, οριζόντιων διοικητικών δομών, και οργάνων εποπτείας και επιβολής. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες αδυναμίες που εντοπίζονται σε κάθε χώρα, μεταξύ των σχετικών τομέων περιλαμβάνονται: τυποποίηση, διαπίστευση, πιστοποίηση, αξιολόγηση πιστότητας, επιτήρηση της αγοράς, αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών τυπικών προσόντων και συντονισμός των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης· παρακολούθηση της νομοθεσίας στον μη εναρμονισμένο τομέα σε ότι αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και την ελευθερία παροχής υπηρεσιών· ανεξάρτητη επίβλεψη της προστασίας των δεδομένων· εποπτεία των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· εκτέλεση των ρυθμίσεων περί κρατικών προμηθειών και επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και της νομοθεσίας περί τροφίμων. Τα σχέδια δράσης προβλέπουν μέτρα όπως τη θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· την ενίσχυση των συναφών αρχών, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· την εξειδικευμένη εκπαίδευση ανωτέρω υπαλλήλων, δικαστών και εισαγγελέων· και τη διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Παρέχεται συμπληρωματική βοήθεια στη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Πολωνία και τη Σλοβενία, μεταξύ άλλων βοήθεια για την ενίσχυση του εθνικού συστήματος αξιολόγησης της πιστότητας και την επιβολή των κανόνων περί κρατικών προμηθειών και της νομοθεσίας περί των τροφίμων, ενίσχυση της ικανότητας σε ότι αφορά τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών τυπικών προσόντων, ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλειών καθώς και των τραπεζών και των κινητών αξιών, και διασφάλιση της επιβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Στον τομέα του **ανταγωνισμού**, τα σχέδια δράσης όλων των χωρών προβλέπουν δράσεις για την ενίσχυση της ικανότητας επιβολής των κανόνων περί κρατικής βοήθειας και των αντιμονοπωλιακών διατάξεων. Εκτός από τα μέτρα που αφορούν άμεσα τις αρμόδιες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις αντιμονοπωλιακές αρχές περιλαμβάνονται και μέτρα για τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των χορηγών βοήθειας, της επιχειρηματικής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού στους κοινοτικούς κανόνες ανταγωνισμού, και για την εντατικότερη εξειδικευμένη κατάρτιση του δικαστικού σώματος. Προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια για τη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, την Πολωνία και τη Σλοβενία, μεταξύ άλλων συνδυασμός της ενίσχυσης του κεκτημένου για τον ανταγωνισμό και της προώθησης της ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των δικαστών.

⁵ Ορισμένα κεφάλαια διαπραγματεύσεων συνδυάζουν πτυχές που αφορούν έναν ή περισσότερους από αυτούς τους θεματικούς τομείς. Αυτές εξετάστηκαν υπό τους τίτλους με την ευρύτερη δυνατή κάλυψη.

Επίσης, για όλες τις χώρες καλύπτεται η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε ό,τι αφορά τις **μεταφορές** και/ή την **ενέργεια**. Ανάλογα με τις επιμέρους αδυναμίες που εντοπίζονται, τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν δράσεις με στόχο την εγκαθίδρυση ή ενίσχυση κατάλληλων υποδομών σε ό,τι αφορά τις οδικές μεταφορές, τον ρυθμιστικό φορέα στον τομέα σιδηροδρομικών μεταφορών, καθώς και τον φορέα στον ενεργειακό τομέα. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβάνεται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· ο καθορισμός ή ενίσχυση των ρυθμιστικών αρχών και των αρχών χορήγησης αδειών, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων του προσωπικού και του προϋπολογισμού· κατάρτιση· ανάπτυξη συστημάτων για τη διασφάλιση της ποιότητας· και ενημερωτικές εκστρατείες για τη βιομηχανία. Για την Τσεχική Δημοκρατία και την Εσθονία, παρέχεται συμπληρωματική βοήθεια στα θέματα αυτά, με επίκεντρο τις σιδηροδρομικές μεταφορές.

Στους τομείς των **τηλεπικοινωνιών**, των **ταχυδρομικών υπηρεσιών** και της **πολιτικής στον οπτικο-ακουστικό τομέα**, τα σχέδια δράσης για τη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Λιθουανία, τη Λετονία, τη Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία περιλαμβάνουν δράσεις για την ανάπτυξη ή ενίσχυση ανεξάρτητων κανονιστικών δομών. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων συγκαταλέγονται τα εξής: θέσπιση ελλείπουσας νομοθεσίας· ενίσχυση των συναφών αρχών μέσω αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· κατάρτιση· και ανάπτυξη των κατάλληλων διοικητικών διαδικασιών, συστημάτων μέτρησης της ποιότητας και συστημάτων ΤΠ. Η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Εσθονία, η Λιθουανία, η Λετονία, η Πολωνία, η Σλοβενία και η Σλοβακία θα επωφεληθούν της συμπληρωματικής βοήθειας μέσω αδελφοποίησης, μαθημάτων κατάρτισης και αποστολών πραγματογνωμόνων σχετικά με διάφορες πτυχές του *κεκτημένου* και των τηλεπικοινωνιών. Η εφαρμογή του νέου κανονιστικού πλαισίου για τις τηλεπικοινωνίες το οποίο θεσπίστηκε πρόσφατα από την ΕΕ αποτελεί ένα εξαιρετικό δύσκολο έργο.

Σε ό,τι αφορά τα **τελωνεία** και τη **φορολογία**, τα σχέδια δράσης για όλες τις χώρες προβλέπουν δράσεις με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας των φορολογικών και τελωνειακών διοικήσεων, για τον έλεγχο και την επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας, μεταξύ άλλων, μέσω του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων και για την ανάπτυξη ή αναβάθμιση συστημάτων ΤΠ για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων με την Κοινότητα και τα κράτη μέλη αυτής. Ανάλογα με τις ιδιαίτερες αδυναμίες κάθε χώρας, τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν μέτρα όπως ανάπτυξη τελωνειακών και φορολογικών στρατηγικών και σχεδίων διοίκησης επιχειρήσεων· την αναδιοργάνωση των διοικητικών δομών· την ενίσχυση του προσωπικού και την κατάρτιση· την απλούστευση των διαδικασιών· την ανάπτυξη κωδίκων δεοντολογίας, διαδικασιών ελέγχου, δομών προσφυγής και δομών για επαφές με το κοινό· και την ανάπτυξη και προσαρμογή των συστημάτων ΤΠ. Προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια για τη Τσεχική Δημοκρατία, τη Λετονία και τη Λιθουανία, που καλύπτει ζητήματα όπως ανάπτυξη στρατηγικών ΤΠ και ανταλλαγή ηλεκτρονικών δεδομένων, καθώς και εκσυγχρονισμός του φορολογικού συστήματος.

Διασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Αυτό θα πρέπει να διασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, μέσω της εξασφάλισης της εφαρμογής των προτύπων ασφαλείας σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια μεταξύ άλλων στο χώρο εργασίας· μέσω της διασφάλισης υψηλού επιπέδου πυρηνικής ασφάλειας και της βελτίωσης της ασφάλειας των μεταφορών. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία έχουν επίσης, η ορθή εφαρμογή της κοινής γεωργικής και αλιευτικής πολιτικής και της κοινοτικής περιφερειακής και διαρθρωτικής πολιτικής.

Στον τομέα της **γεωργίας**, τα σχέδια δράσης όλων των χωρών προβλέπουν δράσεις με στόχο την ενίσχυση των διοικητικών δομών διαχείρισης της κοινής γεωργικής πολιτικής,

ειδικότερα, του ολοκληρωμένου συστήματος διοίκησης και ελέγχου και του φορέα πληρωμών, καθώς και των συστημάτων ενημέρωσης των αγορών και των μηχανισμών εφαρμογής και επιβολής του *κεκτημένου* στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα (*για τα δύο αυτά ζητήματα, βλέπε κατωτέρω, υπό τον τίτλο Διασφάλιση της καθολικής προστασίας των ευρωπαϊκών πολιτών*). Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· η εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων, μέσω της αναδιοργάνωσης και αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· κατάρτιση, αγορά εξοπλισμού και ανάπτυξη των κατάλληλων συστημάτων ΤΠ και βάσεων δεδομένων καθώς και η διασύνδεσή τους με τα συστήματα της ΕΚ, εφόσον χρειάζεται. Στο μέτρο που κάθε επιμέρους διαπραγματευόμενη χώρα υπέβαλε λεπτομερή σχέδια εφαρμογής για κάποιον από τους εν λόγω τομείς και πραγματοποίησε τις σχετικές συζητήσεις στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, αυτό χρησίμευσε ως σημείο εκκίνησης για την ανάπτυξη των προβλεπόμενων μέτρων. Για τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία, τη Πολωνία και τη Σλοβακία προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια στο χώρο αυτό, η οποία καλύπτει ζητήματα όπως εφαρμογή των ποιοτικών προτύπων της ΕΚ, διαχείριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και των συστημάτων ενημέρωσης της αγοράς, και την ανάπτυξη ή ενίσχυση του ΟΣΔΕ και του φορέα πληρωμών.

Σε ό,τι αφορά την **αλιεία**, τα σχέδια δράσης για τις μεσόγειες χώρες περιλαμβάνουν δράσεις σχετικά με την εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των διοικητικών δομών σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς: διαχείριση πόρων, επίβλεψη και έλεγχος των αλιευτικών δραστηριοτήτων, εφαρμογή της πολιτικής αγοράς και διαχείριση των διαρθρωτικών δράσεων, μεταξύ άλλων νηολόγηση του στόλου. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· η εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· κατάρτιση, ή αγορά εξοπλισμού· η ανάπτυξη και αναβάθμιση βάσεων δεδομένων και συστημάτων ΤΠ και η καλύτερη συγκέντρωση στατιστικών. Η Εσθονία και η Πολωνία θα τύχουν συμπληρωματικής βοήθειας, μεταξύ άλλων, εφαρμογή της πολιτικής αγοράς και της διαρθρωτικής πολιτικής, και παροχή βοήθειας για τη δημιουργία διαχειριστικής αρχής για τις διαρθρωτικές δράσεις.

Η εφαρμογή της **περιφερειακής και της διαρθρωτικής πολιτικής** των κοινοτήτων συνιστά ακόμη ένα θέμα που περιλαμβάνεται στα σχέδια δράσης όλων των χωρών. Τα σχέδια προβλέπουν, *μεταξύ άλλων*, δράσεις για τον καθορισμό και την ανάπτυξη των κατάλληλων φορέων που θα έχουν την ευθύνη της εφαρμογής των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, ειδικότερα των υπηρεσιών διαχείρισης και πληρωμών, και δράσεις για τη διασφάλιση σαφούς διαχωρισμού αρμοδιοτήτων και αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ αυτών· για την ανάπτυξη της τεχνικής προετοιμασίας σχεδίων επιλέξιμων για μελλοντική χρηματοδότηση δυνάμει των ταμείων· για την εγκαθίδρυση κατάλληλων συστημάτων συγκέντρωσης και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων, και για τη συμμόρφωση προς τις σχετικές διατάξεις χρηματοδοτικής διαχείρισης και ελέγχου. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνεται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· ο καθορισμός ή ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων μέσω της αναδιοργάνωσης και των αυξήσεων προϋπολογισμού και προσωπικού· η δημιουργία μηχανισμών συντονισμού, διαιτησίας και παρακολούθησης· η προετοιμασία και εφαρμογή σχεδίων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού· η κατάρτιση και η ανάπτυξη βάσεων δεδομένων για σχέδια επιλέξιμα για μελλοντική συγχρηματοδότηση. Η εκτέλεση όλων των προαναφερόμενων μέτρων αποτελεί προϋπόθεση ώστε η Επιτροπή να εγκρίνει τη κοινοτική χρηματοδότηση δυνάμει των διαρθρωτικών ταμείων, όπως ορίζεται στους σχετικούς κανονισμούς. Προβλέπεται για τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία, συμπληρωματική βοήθεια στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων, για τη σύσταση αρχών διαχείρισης και πληρωμών σε όλα τα ζητήματα, την ανάπτυξη πλήρους συστήματος

παρακολούθησης και την τεχνική προετοιμασία ενημερωτικών σχεδίων για μελλοντική συγχρηματοδότηση.

Σε ό,τι αφορά το **περιβάλλον**, τα σχέδια δράσης όλων των χωρών προβλέπουν δράσεις για την περαιτέρω ενίσχυση της ικανότητας στον τομέα της διοίκησης, της παρακολούθησης και της επιβολής, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα απόβλητα, το νερό, την ατμόσφαιρα, τα χημικά και την προστασία της φύσης. Ανάλογα με τις επιμέρους αδυναμίες, στα συγκεκριμένα μέτρα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η δημιουργία ή ενίσχυση διοικητικών ή εποπτικών φορέων και συστημάτων παρακολούθησης, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· η κατάρτιση των επιθεωρητών και του λοιπού προσωπικού, σε περιφερειακό καθώς και τοπικό επίπεδο, καθώς και η κατάρτιση στον ιδιωτικό τομέα. Για τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πολωνία προβλέπεται συμπληρωματική βοήθεια, μεταξύ άλλων και για την ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης, ο καθορισμός και η διαχείριση προστατευόμενων τομέων και κατάρτιση των περιβαλλοντικών διοικήσεων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Στα σχέδια δράσης όλων των χωρών δίδεται επίσης ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα της **κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης**. Περιλαμβάνονται δράσεις που αποβλέπουν στη διασφάλιση της επιβολής των κανόνων περί υγιεινής της εργασίας και στην ενίσχυση των επιθεωρήσεων εργασίας, την επιβολή του κεκτημένου για τις ίσες ευκαιρίες και τη μη διάκριση (για το τελευταίο αυτό θέμα, βλέπε ανωτέρω υπό τον τίτλο πολιτικά κριτήρια), για τη δημιουργία ή ενίσχυση της ικανότητας παρακολούθησης και ενημέρωσης σχετικά με τον επιδημιολογικό έλεγχο και τον έλεγχο των μεταδοτικών ασθενειών, για την ανάπτυξη και εφαρμογή εθνικής στρατηγικής για την απασχόληση, και για την προετοιμασία σε ό,τι αφορά τη μελλοντική συμμετοχή στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την κοινωνική ενσωμάτωση. Επίσης προβλέπονται δράσεις για τη στήριξη των προσπαθειών που καταβάλλουν οι κοινωνικοί εταίροι για τη δημιουργία ικανοτήτων στις περισσότερες χώρες, και για την ανάπτυξη ή ενίσχυση των αναγκαίων δομών για την εκτέλεση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες εκάστης χώρας, στα συγκεκριμένα μέτρα περιλαμβάνονται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· η δημιουργία ή ενίσχυση θεσμών, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων προϋπολογισμού και προσωπικού· η σύσταση διυπουργικών ομάδων εργασίας· η αναβάθμιση των συστημάτων συγκέντρωσης δεδομένων και ΤΠ· η εκπαίδευση ανώτερων υπαλλήλων, εμπειρογνομόνων και κοινωνικών εταίρων· και η δημιουργία κέντρων πληροφόρησης και άλλες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης. Η Τσεχική Δημοκρατία, η Εσθονία, η Ουγγαρία, η Πολωνία και η Σλοβακία θα επωφεληθούν συμπληρωματικής βοήθειας στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων, βοήθεια για την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ υπουργείων και υπηρεσιών στον χώρο της απασχόλησης, για την ενίσχυση της ικανότητας της διοίκησης στον τομέα της δημόσιας υγείας, και για την εφαρμογή του κεκτημένου για ίση μεταχείριση και τη μη διάκριση.

Τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν επίσης, για όλες τις χώρες, δράσεις για τη δημιουργία ή ενίσχυση των κατάλληλων ρυθμιστικών δομών και ρυθμίσεις επιθεώρησης για τη διασφάλιση **της ασφάλειας των μεταφορών** (ιδίως την οδική και θαλάσσια ασφάλεια), για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου **πυρηνικής ασφάλειας** (σύμφωνα με τις συστάσεις της "Εκθεσης για την πυρηνική ασφάλεια στο πλαίσιο της Διεύρυνσης" του Συμβουλίου), και για την βελτιστοποίηση της **ενεργειακής αποτελεσματικότητας** και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβάνονται: η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· η σύσταση ή ενίσχυση των κατάλληλων αρχών, μεταξύ άλλων, μέσω της αναδιάρθρωσης και αύξησης του προσωπικού και του προϋπολογισμού, και η ενίσχυση της ανεξαρτησίας τους, εφόσον χρειάζεται· κατάρτιση· εισαγωγή ή αναβάθμιση συστημάτων ΤΠ· και αγορά εξοπλισμού και ανάπτυξη συστημάτων ποιότητας. Έχοντας κατά

νου ότι στο χώρο αυτό καταβάλλεται ή προβλέπεται η χορήγηση ενισχυμένης βοήθειας, τα σχέδια δράσης δεν προβλέπουν συμπληρωματική βοήθεια.

Διασφάλιση της καθολικής προστασίας των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αυτό πρέπει να εξασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, με τη διασφάλιση των συνόρων για πολλούς λόγους, εξασφαλίζοντας ένα ικανοποιητικό επίπεδο ασφάλειας, των τροφίμων την επαρκή επιτήρηση της αγοράς για την προστασία του καταναλωτή, και μέσω της συνεργασίας στο χώρο της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Για τα μέτρα αυτά απαιτούνται διάφορες ρυθμίσεις σε ότι αφορά τους ελέγχους και την επιβολή του νόμου.

Στο χώρο της **δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων**, όπως αναφέρεται, τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν σειρά δράσεων με στόχο την ενίσχυση του δικαστικού συστήματος και την ανάπτυξη της κατάλληλης ικανότητας για την καταπολέμηση της διαφθοράς (*βλέπε ανωτέρω υπό τον τίτλο πολιτικά κριτήρια*). Επιπλέον, τα σχέδια προβλέπουν για όλες τις χώρες και δράσεις με στόχο την ενίσχυση της διαχείρισης των συνόρων, ιδίως των μελλοντικών συνόρων της ΕΕ, μεταξύ άλλων, μέσω της εφαρμογής του Σχεδίου Δράσης Schengen· την ανάπτυξη της κατάλληλης ικανότητας για την εφαρμογή του *κεκτημένου* και της ευρωπαϊκής πρακτικής για τις θεωρήσεις, την μετανάστευση και το άσυλο· την προετοιμασία για τη συμμετοχή στο σύστημα πληροφοριών Schengen· η διασφάλιση δέουσας συνεργασίας μεταξύ όλων των παραγόντων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· διασφάλιση της ορθής προστασίας των δεδομένων· και προετοιμασία για την εφαρμογή των κοινοτικών μέσων για τη δικαστική συνεργασία. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβάνονται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· η δημιουργία ή ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων, μέσω της αναδιοργάνωσης, των αυξήσεων προϋπολογισμού και προσωπικού, και των επενδύσεων για εξοπλισμούς· κατάρτιση των ανωτέρω υπαλλήλων, των αξιωματούχων της αστυνομίας, των δικαστών και των εισαγγελέων· ανάπτυξη διαδικασιών, κατευθυντηρίων γραμμών και εγχειριδίων λειτουργίας καθώς και βάσεων δεδομένων και συστημάτων ΤΠ και δημιουργία και ενίσχυση κέντρων εντολών, ελέγχου και συντονισμού για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Τα σχέδια δράσης προβλέπουν συμπληρωματική βοήθεια για τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία στον τομέα αυτό, με επίκεντρο ζητήματα όπως προστασία των συνόρων, διαχείριση των ζητημάτων μετανάστευσης και ασύλου, εφαρμογή της πολιτικής θεωρήσεων και ανάπτυξη και ενίσχυση των προξενικών εγκαταστάσεων, ενίσχυση των αρχών που είναι αρμόδιες για την προστασία των δεδομένων, και ανάπτυξη συστημάτων πληροφοριών και βάσεων δεδομένων.

Για τη διασφάλιση της ασφάλειας **των τροφίμων** όλης της τροφικής αλυσίδας, τα σχέδια δράσης όλων των χωρών προβλέπουν δράσεις για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας τροφίμων και ρυθμίσεις επιθεώρησης για την ενίσχυση του *κεκτημένου*, στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα, καθώς και του *κεκτημένου* για την ασφάλεια τροφίμων που καλύπτει την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβάνονται η θέσπιση εκκρεμούσας νομοθεσίας· η ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· η σύσταση διυπουργικών ομάδων συντονισμού και επιστημονικών επιτροπών· η δημιουργία ή αναβάθμιση εργαστηρίων, συντοριακών σταθμών ελέγχου (ΣΣΕ), και Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα τρόφιμα (ΣΕΠΤ)· διενέργεια ελέγχου των αναλύσεων κινδύνου και κρίσιμα σημεία ελέγχου (ΑΚΚΣΕ)· ανάπτυξη ή αναβάθμιση βάσεων δεδομένων και εξηλεκτρονισμένων δικτύων· και δημιουργία δομών κατάρτισης για επιθεωρητές, για προσωπικό εργαστηρίων καθώς και χειριστές, μεταξύ άλλων, κατάρτιση κτηνιάτρων και προσωπικού σφαγείων σε ό,τι αφορά την σπογγοειδή εγκεφαλοπάθεια. Προβλέπεται

συμπληρωματική βοήθεια για τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία, μεταξύ άλλων αδελφοποίηση για τον έλεγχο της σπογγοειδούς εγκεφαλοπάθειας και την επιτήρηση της αγοράς στην αλυσίδα τροφίμων και βοήθεια για τη δημιουργία και αναβάθμιση των ΣΣΕ.

Σε ό,τι αφορά **την προστασία του καταναλωτή**, τα σχέδια δράσης προβλέπουν για τη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, τη Πολωνία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία δράσεις με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των διοικητικών δομών που εμπλέκονται στην επιτήρηση της αγοράς. Πρόκειται για συγκεκριμένα μέτρα που αφορούν, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μέσω των αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού· δημιουργία περιφερειακών δικτύων γραφείων για την επιτήρηση της αγοράς και οργάνων συνδιαλλαγής· εκπαίδευση του προσωπικού και των δικαστών· ανάπτυξη προγραμμάτων περιοδικής επιτήρησης και παρακολούθησης και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου· και εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού. Προβλέπεται, στον τομέα αυτό, συμπληρωματική βοήθεια μέσω αδελφοποίησης.

Διασφάλιση της ορθής διαχείρισης των κοινοτικών κονδυλίων

Προς τούτο απαιτείται η ύπαρξη κατάλληλων δομών σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο που εκπληρώνουν καθήκοντα όπως η εφαρμογή των **κανόνων περί κρατικών προμηθειών, ο δημοσιονομικός έλεγχος, ο λογιστικός έλεγχος και η καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς**. Επιπλέον, όπως εκτίθεται ανωτέρω, είναι επίσης αναγκαία η κατάλληλη διοικητική ικανότητα για τον προγραμματισμό, τη διαχείριση και τον έλεγχο των **διαρθρωτικών μέσων**.

Στον τομέα του **δημοσιονομικού ελέγχου**, ο οποίος έχει κεφαλαιώδη σημασία ως προς το θέμα αυτό, τα σχέδια δράσης για όλες τις χώρες περιλαμβάνουν δράσεις με στόχο την ενίσχυση των κατάλληλων δομών για τον εσωτερικό δημοσιονομικό έλεγχο (ΕΔΕ), τον εξωτερικό έλεγχο και την καταπολέμηση της απάτης, μεταξύ άλλων, της αρμόδιας για την καταστολή της απάτης δομής, η οποία επιφορτίζεται με τον συντονισμό όλων των νομοθετικών, διοικητικών και επιχειρησιακών πτυχών που αφορούν την προστασία των χρηματοδοτικών συμφερόντων της ΕΚ, και μπορούν να χρησιμεύσουν ως σημείο επαφής για την ευρωπαϊκή υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης· στόχος τους επίσης είναι να διασφαλισθεί η ορθή χρήση, έλεγχος, παρακολούθηση και αξιολόγηση των προενταξιακών κονδυλίων της ΕΚ, ως βασικός δείκτης σε ό,τι αφορά την ικανότητα κάθε χώρας στον τομέα αυτό. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβάνονται η θέσπιση εκκρεμύσας νομοθεσίας· η εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μεταξύ άλλων, μέσω αυξήσεων προϋπολογισμού και προσωπικού, σε περιφερειακό καθώς και σε τοπικό επίπεδο· εκπαίδευση προσωπικού και δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων εκπαίδευσης σε θεσμικά ζητήματα· ανάπτυξη διαδικασιών και τεχνικών· δημιουργία ή αναβάθμιση στρατηγικής ΤΠ και συστημάτων ΤΠ και σύσταση διυπουργικών επιτροπών δημοσιονομικού ελέγχου. Παρέχεται συμπληρωματική βοήθεια στη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λιθουανία, τη Πολωνία και τη Σλοβενία, μεταξύ άλλων, βοήθεια για την ανάπτυξη μηχανισμών ΕΔΕ, την ενίσχυση της ικανότητας λειτουργίας και της ανεξαρτησίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και την ανάπτυξη βιώσιμης υποδομής για την κατάρτιση δημοσιονομικών ελεγκτών και εσωτερικών ελεγκτών.

Η διαθεσιμότητα αξιόπιστων **στατιστικών** αποτελεί ένα άλλο βασικό στοιχείο για την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών σε πολλούς τομείς. Τα σχέδια δράσης για τη Βουλγαρία, τη Κύπρο, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, τη Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία περιλαμβάνουν δράσεις με στόχο την περαιτέρω

ενίσχυση των στατιστικών ικανοτήτων, μεταξύ άλλων, και σε περιφερειακό επίπεδο. Μεταξύ των συγκεκριμένων μέτρων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ενίσχυση των κατάλληλων δομών, μέσω αυξήσεων του προϋπολογισμού και του προσωπικού, κατάρτιση, αναβάθμιση των υποδομών, μεταξύ άλλων, ανάπτυξη και αναβάθμιση συστημάτων ΤΠ και αναβάθμιση των μεθόδων έρευνας. Προς το σκοπό αυτό, προβλέπεται, για τη Τσεχική Δημοκρατία, τη Λιθουανία και τη Σλοβακία, συμπληρωματική βοήθεια, ιδίως για την ενίσχυση των στατιστικών ικανοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο.

2. ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι διαπραγματευόμενες χώρες, εφιστώντας τη προσοχή σε κάθε ενδεχόμενο πρόβλημα, ώστε να μπορεί να αναληφθεί διορθωτική ενέργεια.

Η διαδικασία βελτιωμένης παρακολούθησης βασίζεται σε εκθέσεις παρακολούθησης της χώρας, που συμπληρώνονται τώρα από τις ενέργειες παρακολούθησης που προσδιορίζονται μέσω των σχεδίων δράσης για την ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας.

Στις εκθέσεις παρακολούθησης της χώρας παρατίθεται επισκόπηση, σφαιρική και για κάθε κεφάλαιο, αναφερόμενη στο πως κάθε διαπραγματευόμενη χώρα εκπληρώνει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Οι δεσμεύσεις αυτές αντανακλούν τα αποτελέσματα των ενταξιακών διαπραγματεύσεων και, σύμφωνα με την αρχή της διαφοροποίησης που διέπει τη διαδικασία διαπραγματεύσεων, μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των χωρών. Εφόσον οι διαπραγματευόμενες χώρες δεσμεύτηκαν για την ολοκλήρωση συγκεκριμένων μέτρων μέχρι τον χρόνο της ένταξης, η Επιτροπή αξιολογεί τη σχετική προπαρασκευαστική διαδικασία. -Στην έκθεση κάθε χώρας περιλαμβάνεται μια εκτίμηση της προόδου σε ότι αφορά την υιοθέτηση και εφαρμογή του *κεκτημένου* σε συμφωνία με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε εκάστη χώρα και υπογραμμίζονται τα ζητήματα που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Επίσης, στις εκθέσεις αυτές παρέχεται επισκόπηση σε ότι αφορά τις θέσεις που έλαβαν οι διαπραγματευόμενες χώρες κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, όπως αιτήματα για μεταβατικά μέτρα ή επιφυλάξεις, και εφόσον χρειάζεται, τις θέσεις που έλαβε η ΕΕ.

Τα σχέδια δράσης για την ενίσχυση της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας συνιστούν ένα επιπλέον μέσο για την παρακολούθηση της εφαρμογής των δεσμεύσεων σε ότι αφορά την ανάπτυξη της διοικητικής και δικαστικής ικανότητας εκάστης χώρας. Επιπλέον, όπως εκτίθεται κατωτέρω, σε ορισμένους τομείς, κατά την ανάπτυξη των σχεδίων δράσης, αποκαλύφθηκε η ανάγκη για συμπληρωματική παρακολούθηση ώστε να εκτιμηθούν δεόντως οι προετοιμασίες εκάστης χώρας. Στους τομείς αυτούς, οργανώνεται η πραγματοποίηση αξιολογήσεων από ομότιμους και άλλων συμπληρωματικών δράσεων παρακολούθησης, για την περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας παρακολούθησης.

Η διαδικασία βελτιωμένης παρακολούθησης αποκαλύπτει ότι οι περισσότερες από τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι υποψήφιες χώρες έχουν μέχρι τώρα εκπληρωθεί σύμφωνα με τις ταχθείσες προθεσμίες, αν και χρειάζεται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες σε σειρά τομέων. Κατωτέρω παρατίθενται επισκόπηση των συμπερασμάτων ανά κεφάλαιο, εφιστώντας τη προσοχή σε συγκεκριμένους τομείς όπου απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες. Στο πλαίσιο της περίληψης αυτής δεν κατατάσσεται η κάθε χώρα ανάλογα με το βαθμό προόδου των διαπραγματεύσεων.

2.1. Επισκόπηση ανά χώρα

Ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών (Κεφάλαιο 1)

Έχει κλείσει προσωρινά το κεφάλαιο για όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Η ΕΕ απεδέχθη μικρό αριθμό μεταβατικών περιόδων στο κεφάλαιο αυτό. Αυτές οι μεταβατικές περίοδοι αφορούν την ανανέωση των αδειών εμπορίας για τα φαρμακευτικά προϊόντα σε πέντε διαπραγματευόμενες χώρες (Κύπρος, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία και Σλοβενία) και την λήξη ισχύος των πιστοποιητικών για ιατρικά βοηθήματα στην Πολωνία και την Κύπρο.

Εν γένει, η εκπλήρωση των δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι διαπραγματευόμενες χώρες κατά τις διαπραγματεύσεις, προχωρά χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις στις περισσότερες περιπτώσεις, όμως πρέπει να επισπευσθεί περαιτέρω. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους τομείς των κρατικών προμηθειών, όπου πρέπει να περατωθεί η μεταφορά της νομοθεσίας και να ενισχυθούν οι δομές επιβολής (ιδίως για τα ζητήματα που αφορούν το πεδίο εφαρμογής τις διαδικασίες και την επανόρθωση), της ασφάλειας τροφίμων, όπου είναι αναγκαίες επιπλέον προσπάθειες σε ό,τι αφορά την διοικητική ικανότητα, και του μη εναρμονισμένου τομέα, όπου χρειάζεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία νομοθετικού ελέγχου και να εφαρμοσθούν τα αποτελέσματά της. Σε ό,τι αφορά την εναρμονισμένη νομοθεσία για τα προϊόντα, η προσοχή πρέπει να επικεντρωθεί ειδικότερα στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, ιδίως σε τομείς όπως η επιτήρηση της αγοράς και τα πρότυπα.

Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων (Κεφάλαιο 2)

Το Κεφάλαιο 2 έχει προσωρινά κλείσει για όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, με τις οποίες συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις.

Το κύριο ζήτημα στο κεφάλαιο αυτό είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Η ΕΕ πρότεινε μεταβατική ρύθμιση η οποία συνίσταται σε περίοδο μέχρι επτά ετών για πρόσβαση στις αγορές εργασίας, εκτός από την περίπτωση της Μάλτας και της Κύπρου. Οκτώ χώρες ήταν σε θέση να δεχθούν τη ρύθμιση αυτή, για τον οποία ισχύει η αμοιβαιότητα. Ιδιαίτερη ρύθμιση παραχωρήθηκε στη Μάλτα.

Γενικά οι χώρες αναλαμβάνουν τη δέσμευση να τηρήσουν τις προθεσμίες που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του κεκτημένου. Ωστόσο, πρέπει να δοθεί προσοχή στο θέμα της αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών τυπικών προσόντων, δεδομένου ότι πρέπει να έχουν τεθεί σε λειτουργία αρκετά πριν από την ένταξη όλα τα αναγκαία διοικητικά όργανα, και θα πρέπει, για όλα τα επαγγέλματα για τα οποία ισχύουν ελάχιστες απαιτήσεις σε ότι αφορά την εκπαίδευση και την επιμόρφωση, να έχει διασφαλιστεί η νομοθετική ευθυγράμμιση και να έχει προσαρμοστεί η εκπαίδευση, ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή του σχετικού κεκτημένου από το χρόνο της ένταξης. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, πρέπει να συνεχιστεί η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας.

Ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών (Κεφάλαιο 3)

Το Κεφάλαιο αυτό προσωρινά έκλεισε για όλες τις χώρες με εξαίρεση τη Ρουμανία, με την οποία δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει διαπραγματεύσεις.

Για την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Πολωνία, τη Σλοβακία, και τη Σλοβενία, συμφωνήθηκαν μεταβατικές περίοδοι μέχρι πέντε ετών για να επιτευχθούν

ελάχιστα επίπεδα διασφάλισεων σε ό,τι αφορά τις τραπεζικές καταθέσεις ή την προστασία του επενδυτή. Στη Κύπρο, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία τη Πολωνία και τη Σλοβενία παραχωρήθηκε, όπως και στα υφιστάμενα κράτη μέλη, απαλλαγή ή μεταβατικές περίοδοι για το κεκτημένο στον τραπεζικό τομέα για τα πολύ μικρά ή για συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα.

Εν γένει, επετεύχθη ευθυγράμμιση σε σημαντικό ποσοστό στις περισσότερες χώρες και έχουν τηρηθεί σε μεγάλο βαθμό τα χρονοδιαγράμματα των δεσμεύσεων. Ωστόσο, εναπομένει να υλοποιηθεί σημαντικό ακόμη έργο για το οποίο θα απαιτηθεί περαιτέρω στενή παρακολούθηση. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί σε ορισμένες χώρες για την ολοκλήρωση της εναρμόνισης στον τραπεζικό τομέα, τις επενδυτικές υπηρεσίες και την αγορά κινητών αξιών, και την προστασία προσωπικών δεδομένων καθώς και την κατάργηση των διακρίσεων στην παροχή υπηρεσιών.

Ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων (Κεφάλαιο 4)

Το Κεφάλαιο έχει κλείσει προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση την Ουγγαρία και τη Ρουμανία, με την οποία συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις.

Κύριο ζήτημα στις διαπραγματεύσεις για το κεφάλαιο αυτό είναι οι επενδύσεις στα ακίνητα (γεωργική γη και δάση, καθώς και δευτερεύουσα κατοικία). Με τη Βουλγαρία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, τη Σλοβακία και τη Πολωνία συμφωνήθηκε επταετής μεταβατική περίοδος για τη γεωργική γη και τα δάση (12 έτη στην περίπτωση της Πολωνίας) και πενταετής μεταβατική περίοδος για τις δευτερεύουσες κατοικίες συμφωνήθηκε με τη Βουλγαρία, τη Κύπρο, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία και τη Πολωνία. Ειδική ρύθμιση έγινε με τη Μάλτα.

Στις περισσότερες περιπτώσεις εκπληρώθηκαν οι δεσμεύσεις και πολλές χώρες προχώρησαν σημαντικά σε ό,τι αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων. Ωστόσο, σε ό,τι αφορά τις άμεσες επενδύσεις, και ειδικότερα τις επενδύσεις στη γεωργική γη, πολλές χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η νομοθεσία τους είναι σύμφωνη με το κεκτημένο. Επίσης πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ορθή εφαρμογή των οδηγιών για τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Εταιρικό δίκαιο (Κεφάλαιο 5)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Η Ένωση πρότεινε ειδικό μηχανισμό σε ό,τι αφορά τα φαρμακευτικά προϊόντα και το κοινοτικό σήμα, που έγινε δεκτό από όλες τις διαπραγματευόμενες χώρες.

Εν γένει, οι διαπραγματευόμενες χώρες εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν κατά τις διαπραγματεύσεις. Ένα σημαντικό θέμα στο κεφάλαιο αυτό αφορά την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ειδικότερα την καταπολέμηση της πειρατείας και παραποίησης. Ενώ η μεταφορά των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας προοδεύει με ικανοποιητικό ρυθμό, η επιβολή της νομοθεσίας στις διαπραγματευόμενες χώρες πρέπει να παρακολουθείται στενά. Οι προσπάθειες για τη βελτίωση της επιβολής της στον τομέα αυτό πρέπει να αφορούν διάφορα θέματα, ειδικότερα τους συννομιματικούς ελέγχους, την τακτική αύξηση του επιπέδου των προστίμων, την κατάρτιση των υπευθύνων εφαρμογής (τελωνεία, αστυνομία, δικαστικό σώμα) και περαιτέρω συντονισμό μεταξύ των φορέων επιβολής, ιδίως αστυνομία, δικαστικό σώμα και τελωνεία.

Ανταγωνισμός (Κεφάλαιο 6)

Το Κεφάλαιο άνοιξε για όλες τις χώρες και έκλεισε προσωρινά με την Εσθονία, τη Σλοβενία, τη Λετονία και τη Λιθουανία.

Η Κύπρος, η Μάλτα, η Σλοβακία και η Πολωνία ζήτησαν σειρά διαφόρων μεταβατικών περιόδων σε ό,τι αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τις ξένες και ατομικές επενδύσεις καθώς και για τις κύριες βιομηχανίες ή τις βιομηχανίες υπό αναδιάρθρωση. Επί πλέον, η Ουγγαρία ζήτησε εξάμηνη περίοδο προσαρμογής σε ό,τι αφορά την εφαρμογή σειράς κοινοτικών αντιμονοπωλιακών ρυθμίσεων. Η ΕΕ θεωρεί ότι πρόκειται για τεχνική προσαρμογή η οποία θα περίληφθεί στη Συνθήκη προσχώρησης, με την επιφύλαξη του νομικού πλαισίου που θα ισχύει τότε. Όλα αυτά τα αιτήματα τελούν υπό διαπραγμάτευση. Οι υπόλοιπες χώρες δεν ζήτησαν καμία μεταβατική περίοδο.

Κύριο πρόβλημα στο κεφάλαιο αυτό εξακολουθεί να αποτελεί η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης που δεν συμβιβάζεται με το κεκτημένο, κυρίως με τη μορφή φορολογικών κινήτρων που κατά κανόνα παρέχονται σε ξένους επενδυτές, και που πρέπει να μετατραπεί σε συμβατή (περιφερειακή επένδυση) ενίσχυση, και ενίσχυση προς υποστήριξη των υπό κατάρρευση βιομηχανιών. Επιπλέον, ορισμένες χώρες πρέπει να προβούν ακόμη σε σημαντικές ενέργειες, μεταξύ άλλων, εφαρμογή των σχεδίων αναδιάρθρωσης, για να επιλύσουν όλα τα ζητήματα που συνδέονται με τη χορήγηση βοήθειας σε ορισμένους τομείς (χάλυβας, ναυπηγεία). Αντίθετα, έχει εν γένει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο η συμμόρφωση προς το κεκτημένο σε ό,τι αφορά την αντιμονοπωλιακή νομοθεσία, ωστόσο πρέπει να δοθεί συνεχής προσοχή στην επιβολή των κανόνων.

Γεωργία (Κεφάλαιο 7)

Το Κεφάλαιο άνοιξε για όλες τις χώρες με εξαίρεση τη Ρουμανία. Δεν έκλεισε προσωρινά για καμία χώρα.

Για την Εσθονία, την Ουγγαρία και τη Σλοβενία, έχουν διευκρινισθεί όλα τα κτηνιατρικά και φυτοϋγειονομικά ζητήματα. Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνήθηκαν μεταβατικές περίοδοι με την Ουγγαρία και τη Σλοβενία για την ευζωία των ζώων (όρνιθες για αυγοπαραγωγή σε συστοιχίες κλωβών) και με την Ουγγαρία για τη δημόσια υγεία στις εγκαταστάσεις. Τα περισσότερα κτηνιατρικά ζητήματα αποσαφηνίστηκαν με την Κύπρο. Η γενική αρχή για τις διαπραγματεύσεις στον τομέα αυτό είναι ότι θα διατηρηθεί το υψηλό επίπεδο ασφάλειας τροφίμων στην υφιστάμενη Ένωση, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική εφαρμογή των συστημάτων ελέγχου της εσωτερικής αγοράς. Θα εξακολουθούν να τελούν υπό διαπραγμάτευση σειρά αιτημάτων, μεταξύ άλλων, ζητήματα συνδεδεμένα με την αγορά. Η Μάλτα δεν είναι διατεθειμένη να δεχθεί τις αρχές που διέπουν τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς στον κτηνιατρικό τομέα.

Στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα, συνεχίζεται η μεταφορά του κεκτημένου στην εθνική νομοθεσία, και θα πρέπει να έχει επιτευχθεί αρκετά πριν από την προσχώρηση. Πολλές υποψήφιες χώρες θα πρέπει να καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για να ανταποκριθούν στο φιλόδοξο πρόγραμμα που αποφάσισαν να εφαρμόσουν στον εν λόγω τομέα, ιδίως σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, τα μέτρα για την απογοοειδή εγκεφαλοπάθεια και την επαρκή ικανότητα των σταθμών ελέγχου των συνόρων.

Επίσης, παρατηρήθηκε σημαντική πρόοδος σε ό,τι αφορά τη δημιουργία των διοικητικών δομών για την Κοινή Γεωργική Πολιτική. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες, ιδίως σε ό,τι αφορά τον φορέα πληρωμών και το ολοκληρωμένο σύστημα διοικητικού ελέγχου (ΟΣΔΕ) και τη δημιουργία δομών για την αγροτική ανάπτυξη.

Αλιεία (Κεφάλαιο 8)

Το Κεφάλαιο άνοιξε και έκλεισε προσωρινά για όλες τις χώρες, με εξαίρεση την Πολωνία και τη Μάλτα.

Η ΕΕ συμφώνησε μεταβατική ρύθμιση με τη Λετονία σε ό,τι αφορά ένα ειδικό καθεστώς διαχείρισης για ολόκληρο τον κόλπο της Ρίγα. Η Μάλτα ζήτησε ειδικές ρυθμίσεις, οι οποίες εξακολουθούν να συζητούνται.

Είναι εν γένει ικανοποιητική η πρόοδος σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των δεσμεύσεων. Ωστόσο, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην πολιτική αγορά, (μεταξύ άλλων τα πρότυπα εμπορίας) τη νομοθετική ευθυγράμμιση για τη διαχείριση των πόρων και την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για τις διαρθρωτικές δράσεις, ειδικότερα το νηολόγιο αλιευτικών πλοίων.

Μεταφορές (Κεφάλαιο 9)

Το Κεφάλαιο άνοιξε για όλες τις χώρες. Έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες με εξαίρεση τη Τσεχική Δημοκρατία, την Πολωνία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Ζητήθηκαν πολλές μεταβατικές περίοδοι από τις διαπραγματευόμενες χώρες. Στον οδικό και τον σιδηροδρομικό τομέα καθώς και στον τομέα της αεροπορίας, έγιναν δεκτά αιτήματα για περιορισμένες μεταβατικές περιόδους για τη Κύπρο, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία και τη Μάλτα.

Η ΕΕ πρότεινε μεταβατική ρύθμιση που συνεπάγεται ότι πρέπει να καθιερωθεί βαθμιαία η πρόσβαση των μεταφορέων μη κατοίκων, στην εθνική αγορά οδικών μεταφορών άλλων κρατών μελών, σε ορισμένες περιπτώσεις. Προτείνεται ο αμοιβαίος περιορισμός της πρόσβασης στις εθνικές αγορές μεταφορών μεταξύ των παρόντων και ορισμένων νέων κρατών μελών, μέχρι μέγιστη περίοδο πέντε ετών, προοδευτικά. Όλες οι ενδιαφερόμενες διαπραγματευόμενες χώρες, με εξαίρεση τη Τσεχική Δημοκρατία, συμφώνησαν με την πρόταση αυτή.

Είναι εν γένει ικανοποιητική η εκπλήρωση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται στις διαπραγματεύσεις. Ωστόσο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους τομείς των οδικών μεταφορών, όπου οι περισσότερες διαπραγματευόμενες χώρες πρέπει να ολοκληρώσουν την εναρμόνιση των φόρων επί των οχημάτων, και των θαλασσίων μεταφορών, όπου ορισμένες χώρες χρειάζεται να ενισχύσουν τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη θαλάσσια ασφάλεια.

Φορολογία (Κεφάλαιο 10)

Το Κεφάλαιο άνοιξε για όλες τις χώρες και προσωρινά έκλεισε με την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Λιθουανία, [την Πολωνία,] τη Σλοβενία και τη Σλοβακία.

Όλες οι διαπραγματευόμενες χώρες ζήτησαν μεταβατικές περιόδους και, στην περίπτωση της Μάλτας, ειδικές ρυθμίσεις για την έμμεση φορολογία, για παράδειγμα τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα αιτήματα αυτά αποσκοπούν στη διατήρηση του επιπέδου του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται σε συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες, σε επίπεδο χαμηλότερο από αυτό που απαιτείται βάσει του κεκτημένου. Ορισμένες μεταβατικές περίοδοι έγιναν αποδεκτές από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την Κύπρο, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία, τη Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία.

Οι χώρες εν γένει εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις τους. Σε γενικές γραμμές, προχωρεί ομαλά η νομοθετική ευθυγράμμιση για την έμμεση φορολογία και σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα χρονοδιαγράμματα. Οι διαπραγματευόμενες χώρες δήλωσαν ότι δέχονται και ότι θα εφαρμόσουν τις αρχές του κώδικα δεοντολογίας σε ό,τι αφορά την φορολόγηση των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή εξετάζει αναλυτικά τη σχετική νομοθεσία στις διαπραγματευόμενες χώρες, για να προσδιορίσει ενδεχομένως επιζήμιες πρακτικές οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με τον κώδικα δεοντολογίας.

Οικονομική και Νομισματική Ένωση (Κεφάλαιο 11)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες με εξαίρεση τη Ρουμανία, για την οποία δεν έχει ακόμη ανοίξει. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Εν γένει οι χώρες εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις τους. Ωστόσο, πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω η ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών και να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω η νομοθεσία βάσει της οποίας απαγορεύεται η προνομιακή πρόσβαση των κρατικών αρχών στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και η άμεση χρηματοδότηση του δημόσιου τομέα.

Στατιστικές (Κεφάλαιο 12)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Όλες οι χώρες εκπλήρωσαν τις δεσμεύσεις τους σε μεγάλο βαθμό, κατά τα προβλεπόμενα, και δεν υφίστανται σημαντικά προβλήματα. Ωστόσο, πρέπει να δοθεί προσοχή στην υποστήριξη και ενίσχυση των διοικητικών δομών και στη βελτίωση της διαθεσιμότητας περιφερειακών στατιστικών.

Κοινωνική Πολιτική (Κεφάλαιο 13)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες.

Εξαιτίας των αντικειμενικών δυσχερειών που προέκυψαν κατά την εφαρμογή ορισμένων στοιχείων του κεκτημένου για την υγεία και την ασφάλεια - καθώς και για τη δημόσια υγεία και το εργατικό δίκαιο, παραχωρήθηκε σειρά μεταβατικών ρυθμίσεων μέχρι το τέλος του 2005 στη Λετονία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και την Ουγγαρία, και μέχρι το 2010 για τη Βουλγαρία, μεταξύ άλλων, σε ζητήματα αφορώντα τη δημόσια υγεία (νομοθεσία για τον καπνό) και συναφή με τον χώρο της εργασίας.

Εν γένει, οι διαπραγματευόμενες χώρες έδωσαν λεπτομερή χρονοδιαγράμματα για τη θέσπιση και εφαρμογή όλων των μέτρων, εκπληρώνοντας έτσι τις δεσμεύσεις τους. Ωστόσο, υπολείπεται ακόμη κάποιο νομοθετικό έργο για όλες τις χώρες, ιδίως σε ό,τι αφορά την υγεία και ασφάλεια και την ίση μεταχείριση, πρέπει δε να ενισχυθεί ο κοινωνικός διάλογος.

Ενέργεια (Κεφάλαιο 14)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Βουλγαρία, την Εσθονία, τη Λιθουανία και τη Ρουμανία, με τις οποίες συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις.

Παραχωρήθηκαν μεταβατικές περίοδοι για τα αποθέματα πετρελαίου μέχρι το τέλος του 2009 για την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβακία και την Σλοβενία. Συμφωνήθηκε για τη Τσεχική Δημοκρατία μία μεταβατική περίοδος σε ό,τι αφορά την οδηγία για το υγραέριο, μέχρι τέλος του 2004. Η Εσθονία ζήτησε ειδική ρύθμιση για τον ασφαλή σχιστόλιθο.

Οι περισσότερες χώρες εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις τους. Πρέπει να δοθεί προσοχή στο θέμα των αποθεμάτων πετρελαίου, σχετικά με το οποίο ορισμένες χώρες πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για τη δημιουργία αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης, και σε ό,τι αφορά την εσωτερική αγορά ενέργειας, όπου οι διαπραγματευόμενες χώρες πρέπει να ανοίξουν τις αγορές ηλεκτρικού και υγραερίου. Σε ό,τι αφορά την πυρηνική ασφάλεια και τις δεσμεύσεις για την παύση λειτουργίας των μονάδων ορισμένων πυρηνικών σταθμών οι οποίες δεν αναβαθμίζονται, Σε ό,τι αφορά την πυρηνική ασφάλεια, πρέπει να αναληφθούν και να τηρηθούν οι δεσμεύσεις για την παύση λειτουργίας των μονάδων οι οποίες δεν μπορούν να αναβαθμιστούν, και κατά συνέπεια, να περιληφθούν δεόντως στη συνθήκη για την ένταξη. Στη Σλοβακία, αυτό αφορά την παύση λειτουργίας της μονάδας 1 Bohunice-V-1 NPP το 2006 και της μονάδας 2 το 2008. Στη Βουλγαρία, αφορά την παύση λειτουργίας των μονάδων 1-4 του Kozloduy NPP. Δεσμεύσεις αναλήφθηκαν για την παύση λειτουργίας των μονάδων 1 και 2 πριν από το 2003. Στη Λιθουανία, αφορά την παύση λειτουργίας των μονάδων 1 και 2 του Ignalina NPP. Δεσμεύσεις αναλήφθηκαν για την παύση λειτουργίας των μονάδων 1 πριν από το 2005. Υπενθυμίζεται ότι η ΕΕ απαιτεί τη παύση λειτουργίας της μονάδας 2 του Ignalina NPP στη Λιθουανία μέχρι το 2009. Σε ό,τι αφορά τις μονάδες 3 και 4 του Kozloduy NPP, η ΕΕ αναμένει ότι θα παύσουν να λειτουργούν το αργότερο μέχρι το 2006.

Βιομηχανία (Κεφάλαιο 15)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Ρουμανία, με την οποία δεν έχουν ακόμα αρχίσει οι διαπραγματεύσεις. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Σε όλες τις χώρες που άνοιξαν το κεφάλαιο, η βιομηχανική πολιτική ευθυγραμμίζεται με τις έννοιες και τις αρχές της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ. Ωστόσο, πρέπει να επιτελεσθεί περαιτέρω πρόοδος σε ό,τι αφορά την αναδιάρθρωση, ιδίως στον τομέα του χάλυβα σε ορισμένες χώρες.

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (Κεφάλαιο 16)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Η πολιτική των διαπραγματευόμενων χωρών που αφορά τις ΜΜΕ ευθυγραμμίζεται ευρέως με τις αρχές και τους στόχους της πολιτικής για τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας.

Επιστήμη και έρευνα (Κεφάλαιο 17)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Δεν αναμένονται προβλήματα στο κεφάλαιο αυτό. Όλες οι διαπραγματευόμενες χώρες συμμετέχουν στο Ερευνητικό Πρόγραμμα-Πλαίσιο.

Εκπαίδευση και κατάρτιση (Κεφάλαιο 18)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Δεν αναμένονται ιδιαίτερα προβλήματα στο κεφάλαιο αυτό. Ωστόσο, ορισμένες χώρες πρέπει να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες για την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας τους με το κεκτημένο σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση των παιδιών των εργαζομένων μεταναστών.

Τηλεπικοινωνίες (Κεφάλαιο 19)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες με εξαίρεση τη Ρουμανία, με την οποία συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις. Συμφωνήθηκε διετής μεταβατική περίοδος για τη Βουλγαρία για την εφαρμογή της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά την ευχέρεια μεταφοράς του αριθμού.

Οι χώρες εν γένει εκπλήρωσαν τις δεσμεύσεις τους. Ωστόσο, στους επόμενους 18 μήνες οι περισσότερες χώρες θα αντιμετωπίσουν το άνοιγμα της αγοράς συγχρόνως με την εφαρμογή του κεκτημένου, ενώ ταυτόχρονα θα διασφαλίζουν τη μεταφορά και την εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου για τις τηλεπικοινωνίες το οποίο μόλις θέσπισε η ΕΕ. Για τον τομέα των ταχυδρομείων, χρειάζεται να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες στις περισσότερες χώρες για την υιοθέτηση του κεκτημένου και τη δημιουργία βάσης για την ελευθέρωση της αγοράς μέσω του διαχωρισμού των πρώην κρατικών ταχυδρομικών μονοπωλίων και των νέων εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

Πολιτιστικός και οπτικοακουστικός τομέας (Κεφάλαιο 20)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση την Ουγγαρία και τη Ρουμανία, με τις οποίες συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις. Δεν συμφωνήθηκαν μεταβατικές περίοδοι και δεν εκκρεμούν αιτήματα.

Οι διαπραγματεύσεις στο κεφάλαιο αυτό επικεντρώθηκαν στην ευθυγράμμιση με την οδηγία για την Τηλεόραση χωρίς Σύνορα και την εφαρμογή της. Οι χώρες με τις οποίες έχει κλείσει το κεφάλαιο αυτό σήμερα, έχουν θεσπίσει νομοθεσία η οποία εξασφαλίζει υψηλό βαθμό ευθυγράμμισης, ακόμη και εάν σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτούνται περαιτέρω προσαρμογές ή παράγωγο δίκαιο, για την επίτευξη μιας πλήρους ευθυγράμμισης.

Περιφερειακή πολιτική και συντονισμός των διαρθρωτικών μέσων (Κεφάλαιο 21)

Το Κεφάλαιο άνοιξε με όλες τις χώρες και προσωρινά έκλεισε με την Κύπρο και την Τσεχική Δημοκρατία. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Το κεκτημένο δυνάμει του Κεφαλαίου 21 δεν απαιτεί μεταφορά στην εθνική νομοθεσία, ωστόσο όλες οι χώρες πρέπει να διαθέτουν το κατάλληλο νομικό πλαίσιο για την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων που ισχύουν στο χώρο αυτό.

Εν γένει, παρατηρήθηκε ικανοποιητική πρόοδος, με ορισμένες εξαιρέσεις. Συγκεκριμένοι τομείς, στους οποίους απαιτείται προσοχή είναι, μεταξύ άλλων, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού που τις επανδρώνει και, για ορισμένες χώρες, ο καθορισμός αρχών διαχείρισης και πληρωμών για τα διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής και η θέσπιση νομοθεσίας που καθιστά δυνατό τον πολυετή δημοσιονομικό προγραμματισμό. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται επίσης για την εγκαθίδρυση διαδικασιών αξιόπιστης δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου και την ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης.

Περιβάλλον (Κεφάλαιο 22)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Βουλγαρία, τη Μάλτα και τη Ρουμανία, με τις οποίες συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις.

Παραχωρήθηκαν περιορισμένες μεταβατικές περίοδοι σε διάφορους συγκεκριμένους τομείς για τη Κύπρο, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τη Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία. Μεταβατικά μέτρα συμφωνήθηκαν μόνον εφόσον υπήρξαν λεπτομερή σχέδια εφαρμογής, μεταξύ άλλων, στρατηγικές

χρηματοδότησης και ενδιάμεσοι στόχοι. Αυτοί οι ενδιάμεσοι στόχοι πρέπει να παρεμβληθούν στην Πράξη Προσχώρησης.

Εκπληρώθηκαν οι περισσότερες από τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά τις διαπραγματεύσεις, χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις, ιδίως σε ό,τι αφορά την νομοθεσία-πλαίσιο και την ορίζοντα νομοθεσία. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η εκτέλεση της τομεακής νομοθεσίας προοδεύει ικανοποιητικά και σύμφωνα με τα προβλεφθέντα χρονοδιαγράμματα. Ωστόσο, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα θέματα της ποιότητας του νερού, όπου πρέπει να προβλεφθούν προγράμματα περιορισμού της ρύπανσης, στην προστασία της φύσης, όπου πρέπει να ολοκληρωθεί ο προσδιορισμός των προστατευόμενων περιοχών, στη διαχείριση των αποβλήτων, όπου πρέπει να ολοκληρωθούν τα σχέδια και να αναβαθμιστούν τα συστήματα συλλογής, και στα χημικά και τους ΓΤΟ, όπου πρέπει να έχουν εγκαθιδρυθεί διοικητικές δομές, μέχρι το χρόνο της ένταξης.

Προστασία των καταναλωτών και της υγείας (Κεφάλαιο 23)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν συμφωνήθηκαν μεταβατικές περίοδοι στο κεφάλαιο αυτό.

Σε όλες τις διαπραγματευόμενες χώρες, προχώρησαν οι προετοιμασίες και θεσπίστηκε η κύρια νομοθεσία-πλαίσιο καθώς και τα μέτρα εκτέλεσης. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες σε όλες τις χώρες για την περάτωση της ευθυγράμμισης και την ανάπτυξη της κατάλληλης διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή του *κεκτημένου* σε ό,τι αφορά τη προστασία των καταναλωτών και της υγείας μέχρι το χρόνο της ένταξης.

Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις (Κεφάλαιο 24)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, τη Λιθουανία, τη Μάλτα και τη Σλοβενία ενώ συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις με όλες τις άλλες χώρες.

Για το κεφάλαιο αυτό, οι διαπραγματεύσεις δεν επικεντρώνονται σε μεταβατικές περιόδους και ούτε οι διαπραγματευόμενες χώρες ούτε η ΕΕ υπέβαλαν σχετικά αιτήματα. Ουσιαστικά, μάλλον θα χρειαστεί να εξευρεθούν τρόποι για ενίσχυση της εμπιστοσύνης, μεταξύ των κρατών μελών, σε ό,τι αφορά την ικανότητα των διαπραγματευόμενων χωρών να εφαρμόσουν το κεκτημένο στον χώρο αυτό.

Μέχρι τώρα, λίγες μόνο καθυστερήσεις παρατηρήθηκαν σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν κατά τις διαπραγματεύσεις. Η παρακολούθηση επικεντρώνεται στην ανάγκη διασφάλισης ότι οι διαπραγματευόμενες χώρες διαθέτουν τα μέσα για να ανταποκριθούν στα κατάλληλα και αποδεκτά πρότυπα εφαρμογής σε ό,τι αφορά ζητήματα όπως ο συνοριακός έλεγχος, η παράνομη μετανάστευση, το άσυλο, η νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το οργανωμένο έγκλημα, και η συνεργασία μεταξύ αστυνομίας και δικαστικού. Ένα σημαντικό ζήτημα που πρέπει να επαληθευθεί αφορά την εφαρμογή των σχεδίων δράσης Schengen που υποβάλλει κάθε χώρα: τα σχέδια αυτά καλύπτουν όχι μόνο την περίοδο μέχρι την ένταξη στην ΕΕ, αλλά και ορισμένα χρόνια μετά την ένταξη, όταν θα είναι δυνατή η παύση του ελέγχου των εσωτερικών συνόρων. Η δημιουργία μιας ανεξάρτητης, αξιόπιστης και αποτελεσματικής οργάνωσης του δικαστικού συστήματος και της αστυνομίας έχει επίσης κεφαλαιώδη σημασία.

Τελωνειακή Ένωση (Κεφάλαιο 25)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Βουλγαρία, τη Μάλτα και τη Ρουμανία, με τις οποίες συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις.

Η ΕΕ συμφώνησε τριετή μεταβατική ρύθμιση για την Ουγγαρία σε ότι αφορά την εισαγωγή αλουμινίου.

Εν γένει, έχουν εκπληρωθεί οι δεσμεύσεις. Ορισμένοι τομείς που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, εξασφαλίζουν σύνδεση με τα εξηλεκτρονισμένα τελωνειακά συστήματα της ΕΚ και, για ορισμένες χώρες, εξασφαλίζουν πλήρη τήρηση του τελωνειακού κώδικα με το κερτημένο και η ορθή εφαρμογή τους.

Εξωτερικές σχέσεις (Κεφάλαιο 26)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν συμφωνήθηκαν μεταβατικές περίοδοι (υπεβλήθησαν πολλά αιτήματα αλλά δεν έγιναν αποδεκτά).

Δεν αναμένονται ιδιαίτερες δυσκολίες σε ό,τι αφορά την προσχώρηση των διαπραγματευόμενων χωρών στην κοινοτική νομοθεσία στα θέματα αυτά, ούτε σε ότι αφορά την πρακτική εφαρμογή της. Ωστόσο, οι διαπραγματευόμενες χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι διεθνείς ρυθμίσεις που δεν συμβιβάζονται με την ιδιότητα του μέλους θα αποτελέσουν αντικείμενο επαναδιαπραγμάτευσης ή θα έχουν καταγγελλθεί μέχρι την ημερομηνία της ένταξης, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης συμφωνία με τις διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΚ μέχρι την ένταξη.

Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (Κεφάλαιο 27)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Η εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που ακολουθούν όλες οι διαπραγματευόμενες χώρες εν γένει είναι σύμφωνη με την ΚΕΠΠΑ. Ωστόσο η Ουγγαρία πρέπει να τροποποιήσει τη νομοθεσία που ισχύει για τους Ούγγρους που ζουν στις γειτονικές χώρες, όπως προβλέπεται από την εν λόγω νομοθεσία, ώστε να ευθυγραμμιστεί με το κερτημένο, το αργότερο μέχρι την ένταξη της.

Δημοσιονομικός έλεγχος (Κεφάλαιο 28)

Το Κεφάλαιο έκλεισε προσωρινά με όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται με τη Βουλγαρία ενώ το Κεφάλαιο δεν έχει ακόμη ανοίξει με τη Ρουμανία. Δεν ζητήθηκαν μεταβατικές περίοδοι.

Μεταξύ των κυρίων διακυβευόμενων ζητημάτων στις διαπραγματεύσεις που αφορούν το κεφάλαιο αυτό, περιλαμβάνεται η θέσπιση και η εφαρμογή της αναγκαίας νομοθεσίας σε ό,τι αφορά τον εσωτερικό δημοσιονομικό έλεγχο. Επιπλέον, οι διαπραγματευόμενες χώρες πρέπει να επιβεβαιώσουν την ανεξαρτησία των οργάνων εξωτερικού ελέγχου. Επιπλέον, είναι σημαντικό, οι διαπραγματευόμενες χώρες να συνεργάζονται στενά με την ευρωπαϊκή υπηρεσία για την καταπολέμηση της απάτης και να διασφαλίζουν την ορθή χρήση και τον έλεγχο της χρηματοδότησης που παρέχει η ΕΚ πριν από την ένταξη και κατόπιν αυτής.

Όλες οι χώρες με τις οποίες έκλεισε προσωρινά το κεφάλαιο επέτυχαν υψηλό βαθμό νομοθετικής ευθυγράμμισης. Ωστόσο, όλες οι χώρες πρέπει να συνεχίσουν ακόμη τις προσπάθειές τους για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας, ώστε να εκπληρώσουν πλήρως τις δεσμεύσεις τους κατά τις διαπραγματεύσεις.

Χρηματοδοτικές και δημοσιονομικές ρυθμίσεις (Κεφάλαιο 29)

Το Κεφάλαιο άνοιξε με όλες τις χώρες, με εξαίρεση τη Ρουμανία. Καμία χώρα δεν έχει ακόμη κλείσει προσωρινά το κεφάλαιο. Όλες οι διαπραγματευόμενες χώρες που άνοιξαν το κεφάλαιο, ζήτησαν μεταβατικές ρυθμίσεις σε ό,τι αφορά τη συμβολή τους στον κοινοτικό προϋπολογισμό (ίδιοι πόροι).

Το κεκτημένο συνίσταται κυρίως στην κοινοτική νομοθεσία η οποία είναι άμεσα δεσμευτική για τα κράτη μέλη και για την οποία δεν απαιτείται μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Η κύρια απαίτηση στο κεφάλαιο αυτό συνίσταται στη δημιουργία της κατάλληλης διοικητικής ικανότητας για τον επαρκή συντονισμό του υπολογισμού, της είσπραξης, της πληρωμής και του ελέγχου των ιδίων πόρων. Όλες οι χώρες έχουν σημειώσει πρόοδο στο θέμα αυτό εφόσον ετοιμάζουν την πλήρη εφαρμογή των κανόνων περί των ιδίων πόρων, με τη θέσπιση μέτρων για τον συντονισμό των διαφόρων φορέων που εμπλέκονται, όπως τελωνειακές και φορολογικές αρχές, εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και όργανα δημοσιονομικού ελέγχου.

2.2. Αξιολογήσεις από ομότιμους και άλλες συμπληρωματικές δράσεις παρακολούθησης

Κατά τη διαδικασία ανάπτυξης σχεδίων δράσης, απεκαλύφθη σειρά τομέων όπου χρειάζεται συμπληρωματική παρακολούθηση για να εκτιμηθεί δεόντως η προετοιμασία εκάστης χώρας. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, και για τομείς στους οποίους η Επιτροπή δεν διαθέτει την κατάλληλη πραγματογνωμοσύνη για να εκτιμήσει την ετοιμότητα της διοίκησης της υποψήφιας χώρας, δεδομένου ότι η εφαρμογή εναπόκειται σε μεγάλο βαθμό στα κράτη μέλη, και οι αναγκαίες πληροφορίες δεν είναι δυνατόν να αντληθούν από τις υφιστάμενες πηγές, όπως τεχνικές συνεδριάσεις. Στους τομείς αυτούς, η Επιτροπή βασίζεται στην πραγματογνωμοσύνη των κρατών μελών, διοργανώνοντας αξιολογήσεις από ομότιμους. Οι αξιολογήσεις από ομότιμους είναι ασκήσεις αξιολόγησης, κατά τις οποίες, εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, που είναι επιφορτισμένοι με την εκτέλεση και επιβολή του *κεκτημένου* σε συγκεκριμένο τομέα, αξιολογούν το επίπεδο της προετοιμασίας των ομολόγων τους στις διαπραγματευόμενες χώρες και διατυπώνουν τις σχετικές συμβουλές. Παρόμοιοι μηχανισμοί αξιολογήσεων από ομότιμους υπάρχουν και μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Στο έγγραφο στρατηγικής για τη διεύρυνση του 2001, της Επιτροπής αναφέρεται ότι οι αξιολογήσεις από ομότιμους μπορούν να αποτελούν συμπλήρωμα άλλων εργαλείων παρακολούθησης, για την περισσότερο εις βάθος εκτίμηση της εκπλήρωσης των δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν οι διαπραγματευόμενες χώρες στο πλαίσιο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, και για τον εντοπισμό των αδυναμιών στα διοικητικά συστήματα και στη διοικητική ικανότητα καθώς και πιθανές λύσεις.

Πέραν των υπό εξέλιξη αξιολογήσεων από ομότιμους στους τομείς των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, της αμοιβαίας αναγνώρισης των τυπικών προσόντων, της πυρηνικής ασφάλειας (υπό την αιγίδα του Συμβουλίου), της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, των συστημάτων πληρωμών (υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) και των τελωνείων, βάσει της ανάλυσης στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης, οργανώνονται πλέον αξιολογήσεις από ομότιμους και σε περαιτέρω τομείς. Ειδικότερα, καλύπτονται τα εξής ζητήματα: συστήματα ταχείας προειδοποίησης για τα τρόφιμα (ΣΤΠΤ), τα τρόφιμα (μεταξύ άλλων, τους ΓΤΟ)· προστασία δεδομένων· εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων, συννοριακοί σταθμοί ελέγχου και βάσεις δεδομένων για τα βοοειδή· διάφορα ζητήματα συνδεδεμένα με την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, μεταξύ άλλων, ΟΣΔΕ· λειτουργία επιθεωρήσεων εργασίας (μέσω της Επιτροπής ανώτατων επιθεωρητών εργασίας)· επιδημιολογική επιτήρηση και έλεγχος μεταδοτικών ασθενειών· ταχυδρομικές υπηρεσίες·

σειρά θεμάτων στο περιβαλλοντικό τομέα: γενική ασφάλεια τροφίμων και εφαρμογή του κανονισμού για τη διπλή χρήση αγαθών.

Η ανάλυση των σχεδίων δράσης, πέρα από αυτές τις διάφορες αξιολογήσεις από ομότιμους, οδήγησε σε, ή επιβεβαίωσε σειρά άλλων δράσεων παρακολούθησης. Έτσι, οι υπηρεσίες της Επιτροπής προβαίνουν σε εκτιμήσεις της ικανότητας εκτέλεσης και επιβολής των διαπραγματευόμενων χωρών, στον τομέα στον οποίο δεν έχει επιτευχθεί εναρμόνιση και ο οποίος αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών· τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας· τις αντιμονοπωλιακές ρυθμίσεις και τις κρατικές ενισχύσεις· τη θαλάσσια ασφάλεια, τις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές· τη φορολογία· τις στατιστικές, την εσωτερική αγορά ενέργειας και τον δημόσιο εσωτερικό δημοσιονομικό έλεγχο. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διοργανώνουν επίσης την παρακολούθηση της αγοράς τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και αξιολογήσεις ΤΠ για τη φορολογία και τα τελωνεία και διασφαλίζουν τη συνέχεια για την από κοινού εκτίμηση των προτεραιοτήτων της πολιτικής απασχόλησης. Περαιτέρω, η Υπηρεσία της Επιτροπής για τα τρόφιμα και τα κτηνιατρικά θέματα αναλαμβάνει σειρά αποστολών αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, για τη σπογγοειδή εγκεφαλοπάθεια και τις εγκαταστάσεις, και πραγματοποιούνται διμερείς επαφές μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και εκάστης διαπραγματευόμενης χώρας για την εκπόνηση σχεδίου ανάπτυξης περί της εφαρμογής των διαρθρωτικών ταμείων. Παρακολουθείται συνεχώς η εφαρμογή των προενταξιακών μέσων, μεταξύ άλλων το μεγαλύτερης δυναμικότητας αποκεντρωμένο σύστημα εκτέλεσης (EDIS).

Τα αποτελέσματα αυτών των συμπληρωματικών δράσεων παρακολούθησης θα αποτελούν σημαντική πηγή, όχι μόνο για την παρακολούθηση των διαπραγματεύσεων, αλλά και για την προετοιμασία των τακτικών εκθέσεων του 2002, της Επιτροπής.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως φαίνεται ανωτέρω, είναι ικανοποιητική η πρόοδος των διαπραγματεύσεων και οι διαπραγματευόμενες χώρες, εν γένει, έχουν εκπληρώσει τις δεσμεύσεις τους στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων, μέχρι σήμερα, σύμφωνα με τις συμφωνηθείσες προθεσμίες. Στα διάφορα κεφάλαια εντοπίστηκαν ορισμένοι τομείς, όπως, μεταξύ άλλων, ασφάλεια τροφίμων και διαχείριση των κοινοτικών ταμείων, στους οποίους απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή. Πρόκειται για την υιοθέτηση καθώς και την εφαρμογή του *κεκτημένου*. Είναι σημαντικό οι διαπραγματευόμενες χώρες, να λάβουν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών και την διασφάλιση ότι όλες οι δεσμεύσεις εκπληρώνονται εγκαίρως. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί στενά τα ζητήματα αυτά.

Η Επιτροπή θα παράσχει λεπτομερή αξιολόγηση της πραγματικής προόδου κάθε χώρας σε ότι αφορά την πλήρωση όλων των κριτηρίων για την ένταξη, στις τακτικές της εκθέσεις του 2002. Επί πλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει τη διαδικασία παρακολούθησης μέχρι τον χρόνο της ένταξης των νέων κρατών μελών.

Μετά την προσχώρηση, όπως αναφέρεται στη Έγγραφο Στρατηγικής της Επιτροπής του 2001 που αφορά την Προσχώρηση, "η Επιτροπή θα ελέγξει, στα πλαίσια της αποστολής της ως θεματοφύλακα των συνθηκών, πως τα νέα κράτη μέλη εφαρμόζουν το κεκτημένο, κάνοντας χρήση των ιδίων μηχανισμών όπως και τα υφιστάμενα κράτη μέλη."

Εν τω μεταξύ, η διαδικασία ανάπτυξης πλήρων σχεδίων δράσεως με κάθε διαπραγματευόμενη χώρα κατέστησε δυνατό να προσδιοριστούν, από κοινού με την κάθε

χώρα, οι επόμενες ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν για να επιτευχθεί η αναγκαία διοικητική και δικαστική ικανότητα μέχρι το χρόνο της ένταξης, και να καταρτιστούν λεπτομερή προγράμματα εργασίας. Είναι σημαντικό, οι υποψήφιες χώρες να κάνουν πλήρη χρήση των ευκαιριών που τους παρέχουν τα σχέδια δράσης, και να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους σύμφωνα με αυτές.

Αναμένεται ότι όλα τα κράτη μέλη θα προσαρμόζουν τακτικά τη διοικητική τους ικανότητα προς τις εξελισσόμενες ανάγκες του κερκτημένου. Η δημιουργία επαρκούς διοικητικής ικανότητας είναι διαδικασία η οποία δεν παύει με την προσχώρηση, αλλά πρέπει να συνεχιστεί και μετά. Αυτό αποδεικνύει τη σημασία της πρότασης της Επιτροπής να παρασχεθεί περαιτέρω στήριξη προς το σκοπό αυτό στα νέα κράτη μέλη, μετά την προσχώρηση, μέσω ειδικής διευκόλυνσης για τη μετάβαση.